

בית נאמן

מוצאי שבת הגדול, פרשת מצורע, ח' בניסן תשפ"ב

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

נושאי השיעור:

- א. מסירות נפש על התורה. ב. צום בכורות וסיום מסכת בערב פסח. ג. קדש ורחץ כרפס יחץ מגיד רחצה מוציא מצה מרוח כורך שלחן עורך צפון ברך הלל גרצה. ד. דין האורז בפסח. ה. ב"מה נשתנה" מוזגים כוס שני רק לבעל הבית. ו. ברכה ראשונה ואחרונה על ד' הכוסות. ז. מדיני הסיבה ודין איטר בזה. ח. "אין משיחין בשעת הסעודה". ט. הסובל מסכרת יזהר בשתיית הכוסות. י. קריאת שיר השירים בסוף ליל הסדר לברכה והצלחה והיא סגולה בדוקה ומנוסה. יא. לנצל את ימי חול המועד ללימוד תורה. יב. קריאת שיר השירים עם תרגום בשביעי של פסח.

זהירות בסיום מסכת בערב פסח

ג. ביום ערב פסח עושים סעודת סיום על מסכת, וצריך להיזהר שלא להביא שום דבר שיש בו חשש חמץ. אפילו אם כתוב עליו "כשר לפסח" כמו מצה עשירה וכדומה, למה? כי לא כולם אוכלים מצה עשירה, לפעמים בגלל שאוכלים רק שמורה וזה לא שמורה וכדומה. לכן להביא רק פירות בלבד, או דבר שאין בו שום חשש דגן. (יש תפוחי אדמה שעושים מהם עוגיות ואפשר להביא אותם). ושתייה גם כן להביא בהשגחה טובה מאד³. מי שמביא דברים כאלה צריך לשים לב, כי אחר כך חלק ישראל, וחלק האמא תקח לבן שלה החייל שהוא חוזר אחר הצהריים שיטעם קצת, ואם יהיה שם דבר שיש בו חשש חמץ זו בעיה. לא עושים דבר כזה. בתונס היו מביאים רק צימוקים ושקדים, וקצת "בוכא" זה הכל⁴.

"כי הוא הבכור"

ד. בן אדם שהוא חייב לצום, זאת אומרת שהוא בכור, יזהר לא לשתות ולא לאכול עד שיבוא לבית הכנסת וישמע את הסיים, ישמע ויקשיב. ואם הוא ב"מ אכל כתב הרב עובדיה בנוסחא אחרונה (חזו"ע אבלות ח"ג עמ' קט"ז) שיקשיב לסיים, אבל יסיח דעתו. אבל אם ככה, מה החכמה שהוא משתתף בסיים? יותר טוב שיבין משהו, לא שיפלפל, אלא יבין הבנה פשוטה. ואם יש לו איזה חידוש (יש אנשים שהמוח שלהם "מפרפר"... כל הזמן), אז יזכור אותו או שבבית יכתוב מלה אחת, ואחרי השבעה יסדר אותו.

סימן טוב ומזל טוב

ה. לביל פסח אומרים "קדש ורחץ כרפס יחץ" וכו'. בזוהר כתוב (פרשת נשא דף ק"ד ע"א) "הכל תלוי במזל ואפילו ס"ת שבהיכל"⁵. גם הסימנים של "קדש ורחץ" תלויים במזל. יש הרבה סימנים לליל הסדר, יש אבודרהם (בסוף סדר הגדה ופירושה) שמביא ששה סימנים, ויש עוד שני סימנים, שניהם ארוכים מדאי, עם חרוזים ומשקל, ויתד ושתי תנועות, כאבר ראש... ויש מהם בראשי תיבות, קצרים מדאי. ויש בינוניים. "קדש ורחץ" הוא בינוני, ודוקא הוא נבחר יותר מכולם. אומרים שחיבר אותו רש"י, אבל זה לא נכון, אלא חיבר אותו חכם אחר מבעלי התוס' - רבנו שמואל מפלייזא. [ועיין בשו"ת ה' נסי ס' ל"ו]. והוא זכה שעל הסימן הזה המון רבנים כתבו עליו רמזים ומוסר. היה חכם אחד בגר"בא (רבו של רבי שאול הכהן) - שמו רבי צמח הכהן, שכתב

- 3. כי שנים רבות שהיו שותים משקאות בהכשר לפסח, ואח"כ נפלו בהם ספיקות. אנחנו לא היינו שותים, כי אבא לא הכניס לביתו שום דבר בפסח, רק פירות. "כי תשא את ראש בני ישראל" (שמות ל"ב) - תשא ראשי תיבות תמרים שקדים אגוזים... והם הפירות הטובים ביותר.
- 4. זו הסעודה. בכל סעודה בתונס (כשעושים בהילולא דרשב"י, ובהילולא דרבי מאיר בעל הנס או משהו אחר) מביאים: "זביב ולוז" זביב זה צימוקים, ולוז זה שקדים. וקצת ארק זה הכל. גם זו סעודה. וכי "סעודה" צריכה להיות מחמשת מיני דגן? לא.
- 5. מה הכוונה? כשיש הרבה ספרי תורה בבית הכנסת הם יוצאים לפי התור. אחד יוצא בפסח, והשני יכול לצאת בתשעה באב. זה המזל שלו. מה לעשות?! הכל תלוי במזל.

אבותיו מסרו נפשם על המצוות

א. שבוע טוב ומבורך¹. רציתי לברר אתכם שניצן הורוביץ [שר הבריאות, שהורה להכניס חמץ לבתי החולים בחג הפסח רח"ל] הוא מזרעו של השל"ה. לא פחות ולא יותר. משפחת הורוביץ הם באו מגרושי ספרד, למה הם ברחו מספרד? בגלל ששם היו מכריחים אותם לא לקיים שום דבר מהמצוות. לביל פסח היו "ציידיים", כאשר היו אומרים: "כל דכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח" היו נכנסים נוצרים מחופשים ליהודים, והיו יושבים שם. ושהיו אומרים "שפוך חמתך אל הגויים", עושים סימן והיו באים לשם הקלגסיים הגויים, והיו לוקחים אותם ומענים אותם עינוי תופת. אז כמה יהודים ברחו משם, וביניהם היתה משפחת הורוביץ. הדור השלישי לגרושי ספרד, זה היה אביו של שני לוחות הברית (והוא כתב פירוש על שמונה פרקים של הרמב"ם שנדפס בכל התלמודים). הורוביץ או הורוביץ זה היינו הך, והורוביץ הזה דידן שכח את אבותיו שהם מסרו את עצמם לקיים את המסורת של התורה, וודאי וודאי ביום ליל פסח².

עמי המיר כבודו בלא יועיל

ב. גדולי עולם יש בעם ישראל, ועם ישראל כבודו רח"ל עזב את הכל. איך כתוב בירמיה (ב"א)? "ההימיר גוי אלהים, והמה לא אלהים. ועמי המיר כבודו בלא יועיל". היה פרופסור אחד בהודו שנהג להקטיר קטורת לעבודה זרה, אז בא אליו פרופסור יהודי אחד ואמר לו: תגיד לי, הרי אתה דעתן, ואתה מלומד, ואתה חכם. איך אתה מקטיר קטורת לעבודה זרה לפסל הזה?! אמר לו: אני מקטיר, והבן שלי יקטיר, והנכדה שלי תקטיר. מסורת לא זורקים אותה! זה מה שאמר ירמיה הנביא - "ההימיר גוי אלהים" - יש גוי שממיר את האלהים שלו?! "המה לא אלהים" - הם לא שווים כלום. "ועמי - עם ישראל, המיר כבודו - את הכבוד שלו שהוא שומר על התורה - בלא יועיל". אני מדבר. אולי יום אחד יבינו, אולי יום אחד יחשבו, אולי יום אחד יכבדו. גם זה טוב.

- 1. יישר כח [לרבי כפיר פרטוש ואחיו ר' אריה ה"ו] על השירים הנפלאים. יש שיר דומה לו [לשיר "מי ימלל" שכתב ר' יצחק סונה] של רבי אלעזר הקלירי שחי לפני אלף שנה ויותר. המנגינה והמלים יפות מאד.
- 2. היה פעם בן אדם כזה (הילוני) ששמו "דוד זכות", והוא היה חבר עיריית בני ברק. ופעם הייתי שם ואמרתי להם: אתם יודעים מי הם אבי אבותיו של זכות? (מאפה הם יודעים...?) אמרתי להם: אבי אבותיו זה אחד שגילה את אמריקה! הם התפלאו: מה? הוא גילה את אמריקה? הרי קולומבוס גילה אותה? נכון, אבל קולומבוס הלך למלך ספרד ואמר לו: לפי החשבונות והציורים והתיאורים שכתב המלומד אברהם זכות, יוצא שיש מדינות מעבר לים. אמר לו המלך: באמת? בוא נראה. הראה לו את הדברים האלה, והוא ישב עם "חכמיו וזרש אשתו" (אסתר ו' י"ג)... ואמר לו נכון, לך לגלות, והוא הלך וגילה את אמריקה. והרב זכות היה גאון גדול. אחר כך גלה בגירוש ספרד בשנת רנ"ב. וכשנת רס"ד (לפי מנין הגויים זה 1504) היה בתונס, ואז לא היה שם את כל התלמוד, היו חסרים כמה מסכתות. וגם היו כתב יד, עוד לא נדפסו התלמודים בצורה מסודרת עד דפוס בומביגרי. והוא היה רושם שמות תנאים ואמוראים בעל פה. אומר הגמרא הזאת אין לי, אבל מתוך הזכרון אני כותב את זה. ונמצאו כל דבריו מדויקים! ואם יש דברים לא מדויקים, מתברר שיש לו נוסחא אחרת - ספרדית. ולנו יש נוסחא אשכנזית, ולפעמים יש איזה הבדל בשם של תנא או של אמורא.

עוזב דרופי: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:33	19:46 20:27
ת"א:	18:50	19:48 20:24
חיפה:	18:40	19:49 20:24
ב"ש:	18:49	19:47 20:23

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

חמישים וחמשה פירושים על קדש ורחץ, כל שנה פירוש חדש⁶. והרב חיד"א כתב ששה פירושים, יש לו כמה ספרים על ההגדה, ב"שמחת הרגל" כתב שלושה פירושים ובעוד ספרים אחרים. וגם מורנו הרב רבי רחמים חי חויתת כתב שני פירושים ב"מגיד דבריו ליעקב". זו זכות שגם על הסימנים של קדש ורחץ זכו לעשות להם פירושים ופירושי פירושים. "הכל תלוי במזל" - זה המזל שלהם.

אורז בפסח

ו. האשכנזים לא אוכלים אורז בפסח. אבל לפעמים באה אשה אשכנזית לרב ושואלת אותו: מצאתי גרגיר של אורז בתוך התבשיל, מה אני אעשה? הרמ"א (סי' תנ"ג ס"א) כותב מפורש שאין אוסרין תבשיל בגלל תערובת אורז, כי האורז מעיקר הדין מותר⁷, ולכן למרות שנוהגים בו איסור, אם נתערב הוא בטל. אבל האשה מסכנה, לא יודעת לקרוא את הרמ"א... והיא באה לרב אשכנזי, והוא לא ידע מה לעשות. אם יגיד לה שזה מותר, שנה הבאה תאמר "אם ככה, אז האורז מותר, ואין בו שום דבר". יגיד לה אסור? את כל הקדירה תשפוך אותה בשביל גרגיר אורז?! [והרי זה מותר]. מה נעשה? אמר לה: תלכי לרב מרדכי אליהו, והוא יכול תמיד למצוא דרך לכל בעיה. הלכה אליו ואמרה לו: "אדוני הרב, אני אשכנזיה ואנחנו לא אוכלים אורז, ועכשיו מצאתי אורז בתוך הסיר. מה הדין?" אמר לה: זו בעיה. בוא נמדוד אם יש שם ששים או אין ששים, ואם יש ששים מותר. מדדו ומצאו ששים, אמר לה מותר, מותר. וככה היא לפחות הבינה שבאורז צריכים להחמיר. מי שנהג להחמיר, הוא לא יכול לבטל את המנהג, אלא אם כן הוא ספרדי (כמו המרוקאים) שלא אוכל אורז, יש גם כאלה, אבא לא אכל אורז, אבל לנו הוא נתן אורז אחרי שהיו בודקים אותו מאה פעמים ואחת... אז מי שהוא רוצה להחמיר - אין הכי נמי, אבל שילמד את הדבר הזה.

ב"מה נשתנה" מוזגים כוס רק לבעל הבית

ז. כשמגיעים ל"מה נשתנה" מוזגים כוס רק לבעל הבית. הרבה חושבים שמוזגים לכל אחד כוס שניה, אבל מה יצא מזה? הרי מתי מתחילים לשתות? אחרי "לפיכך אנחנו חייבים להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם". ועד אז משהו מהילדים שתה בחשאי... משהו שפך, משהו דחף את השלחן. כשמגיעים ל"לפיכך" הלכו הכוסות, צריך למלא עוד פעם. לא עושים ככה. אלא מוזגים רק לבעל הבית, ובעל הבית מה עושה בזה? כשמגיעים ל"דם צפרדע ננים", יקח את הכוס, ומביאים איזו קערה של חרט שבורה (ואם אין, שיחש של פלסטיק, לבריאות...), שופך ואומר: דם - על אומות העולם, צפרדע - על המחבלים, ננים - על האיראנים. כל דבר ודבר אומר ככה. ובתנאים עונים על כל מכה ה' יצילנו". בהתחלה אומרים "דם, ואש, ותמרות עשן", זה שלוש אחר כך עשר מכות, זה שלוש עשרה. ואחר כך יש "דצן", "עד"ש", "באח"ב" זה שש עשרה, ושופכים את זה. ואם יש איזה שונא ערבי או מאומה אחרת שהוא שונא אותו, שופכים על הדלת שלו, וכשיקום בבוקר הוא יאמר: "איזה ריח טוב של היין, יבורך 6. עד שמזה משהו ניחש כמה שנים הוא חי. אין ניחש? כי הוא אמר התחלתי בזה מגיל בר מצוה אז שלוש עשרה ועוד חמשים וחמש סך הכל ששים ושמונה. אבל התברר שזה לא ככה, אלא הוא חי יותר - עוד ארבע שנים. לפי חשבונם הוא נפטר בשנת תקס"ח, ואני ראיתי על קברו בג'רבה ברובע הקטן שהוא נפטר בשנת תקע"ב. בארבע שנים האחרונות לא כתב. 7. כשהיה הרב עובדיה ע"ה הרב ראשי בתל אביב, מי שהיה ממונה שם על הכשרות היה הרב כתרילאל פישל טכורש, (הוא גם מוסיפים א' לכתרילאל היה אסור להגיד את זה כי זה שם של מלאך, אבל האשכנזים יש להם כתרילאל. לא א-א כתרילאל), והוא הכין הלכות לפרסם אותם ברחבי העיר, וביניהם כתב: "האורז אסור בפסח, אבל אחינו הספרדים נהגו בו היתר". והוא בא לרב עובדיה לפני שהוא פירסם את זה, אמר לו: תגיד לי, זה בסדר? אמר לו הרב: אם האורז אסור, אז אנחנו אוכלים איסור? כתוב בגמרא בראש השנה (דף ט"ו ע"ב) "במקום איסור, כי נהגו שבקינן להו?!" - נעזוב אותם?! לא יכול להיות! אמר לו: אז מה אני אכתוב? אמר לו: תכתוב, "האורז מותר בפסח, ואחיתו האשכנזים נהגו בו איסור"...

השכן שלי⁸... אז ב"מה נשתנה" מוזגים רק לבעל הבית⁹, וישפוך אותו כשאומרים דם ואש וכו' שש עשרה שפיכות, ואחר כך ימלא אותו מחדש ב"לפיכך".

ברכה ראשונה ואחרונה על ד' הכוסות

ח. דעת הרא"ש (פסחים פרק י"ט ס"ד) וככה פסק מרן (סי' תע"ד ס"א) שלא לברך "בורא פרי הגפן" רק פעמיים, על הכוס הראשונה ולא על השנייה, כי הברכה הראשונה פוטרת את הברכה של הכוס השנייה, ועל השלישית ולא על הרביעית. רק ראשונה ושלישית, ככה פסק הרא"ש בניגוד לדעת הר"ף (פסחים דף כ"ד ע"א מדפי הר"ף) והרמב"ם (פ"ח מהלכות חמץ ומצה הלכות ה' וי"ד) שהם סומכים על מה שהגמרא אומרת (פסחים דף ק"י ע"א) "כל חדא וחדא מצוה בפני עצמה" - כל אחת מארבע כוסות מצוה בפני עצמה, לכן הם פסקו ככה. וראיתי בהגדה שקוראים לה "אגדתא דפסחא" [יש שם קונטרס הערות] של הרב יוסף צוביירי ע"ה מגדולי רבני תימן, ויש לו גם ספר שאלות ותשובות "ויצבור יוסף בר" ארבעה כרכים (ויצבור מלשון צוביירי), והוא כתב שם (אגדתא דפסחא קונטרס הערות אות ט' וש"ט ויצבור יוסף בר ח"ג פרק ה' סימן י"א) דע לך שלפי הרמב"ם (עיין בספר מעשה רוקח פ"ז מהלכות חמץ ומצה ה"י) על כל כוס וכוס צריכים לברך אחר כך "על הגפן". ומי שרוצה לעשות כמו הרמב"ם הוא לא יודע את זה. לפי הרמב"ם יש חמש ברכות שלדין הם לבטלה. שתי ברכות - "בורא פרי הגפן" על הכוס השנייה ועל הכוס הרביעית, ו"על הגפן ועל פרי הגפן" שהוא אומר ארבע פעמים (ואנחנו אומרים אותה רק פעם אחת) גם כן לבטלה. לא עושים ככה. לא חכמה להרוס מנהגי קדמונים, החכמה לקיים אותם. "חכם גדול אתה שקיימת דברי חכמים" (נגעים פ"ט משנה ג'). התיימנים יעשו כמו שהם נוהגים, ואנחנו נעשה כמו שכל העולם נוהג. גם האשכנזים מברכים ברכה אחרונה "על הגפן ועל פרי הגפן" רק אחר כוס רביעית (הרמ"א סי' תע"ד ס"א). אך מברכים על כל כוס ברכה ראשונה כמבואר שם), ואם הם לא עושים ככה - אנחנו עושים ככה.

מדיני הסיבה ודין איטר בזה

ט. צריך לאכול בהסיבה, הסיבה לא פירושו שיהיה פרקדן, פרקדן זה לא שווה כלום, 8. אם הם היו בני אדם נורמלים היינו מקבלים אותם בזרועות פתוחות. עם ישראל הוא עם של חסד. ככה כתוב במלכים-א' (י"א, כ') - "כי מלכי חסד הם". בני ישראל מלכי חסד. אבל הם לא שווים, הם מסקנים אותנו. השבוע הזה בפרדס כץ ברוחב השניים, היה ערבי שרצה לרסס, אבל הוא ראה שתי ילדות יהודיות והוא אמר להם: "רוצו, רוצו, רוצו". כמה שהוא אכזרי, הוא ריחם על ילדים. למה? כי הערבים באו מזרע אברהם אבינו שהיה מרחם והיה בעל חסד. לעומת זה הנאצים ימח שמה ויאבד זכרם, באה אשה אחת לפקיד נאצי עם תינוק בידה ואמרה לו: תגיד לי, אתה לא היית תינוק כזה? איך אתה עושה דבר כזה? מה ענה הארור הזה? תקע את הרובה ישר לפניך של התינוק והרג אותו על המקום! הנאצים הם לא בני אדם. והערבי כמה וכמה וכמה שיהיה, עדיין יש לו משהו בלב. קצת רחמים על ילדות קטנות. וגם היו עוד נסים ועוד נסים ועוד נסים. אבל אנחנו לא צריכים נסים, אנחנו צריכים שלום, צריכים שלום, צריכים שקט, צריכים בריאות, צריכים לחפש עוד דברים נפלאים בתורה, ובמדע, ובבריאות וברפואה. בשביל מה אנחנו צריכים את זה? איזה חיים יש לנו? אבל הקב"ה יעשה את זה! יחייב אותנו לשמור תורה ומצוות, לא בכח, אלא כריח אותנו בשכל. כתוב ברמב"ם בהלכות תשובה (פ"ז ה"א): "כבר הבטיחה תורה סוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם, ומיד הם נגאלים". יהי רצון שזה יהיה בשנה הזאת - "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל" (ר"ה דף י"א ע"א). אמרו שהרב של מושב ברכיה ראה בחלומה את אביו (רבי סאסי כהן ע"ה). ואביו היה צדיק גדול, היה הרב של ג'רבה, (הוא חתם לי על הכתובה), ואחר כך היה רב במושב ברכיה, נפטר בן תשעים וארבע. (הוא היה חברותא של אבא ע"ה, ואבא נפטר בן 59 והוא הגיע לגיל 94). בא אליו בחלום ואמר לו: תדע לך שהמשיח קרוב מאד לבוא. ואמר לו: והסימן שזה חלום אמתי, שהרב עובדיה יגיד לך את זה. קם וייקץ, "ויישן ויחלום שנית" (בראשית מ"א ה'), והנה הרב עובדיה אומר לו: "החלום שמעמת זה אמתי!". הלוואי. הרבה פעמים אמרו ככה. אבל אסור לבנות על זה, אלא צריך להתפלל ולייחל. העם הזה אלף תשע מאות וחמשים שנה והוא נודד. אין לו מנוחה לא בגשמיות ולא ברוחניות, די, מספיק. "עד שיבלו שפתותיכם מלומר ד", כבר בלו... אמרנו היום בהפטרה (מלאכי ג', י') "הריקותי לכם ברכה עד בלי ד". ואמרו חכמים (שבת דף י"ב ע"ב): עד שיבלו שפתותיכם מלומר די, כבר בלו והתבלו לגמרי. לכן צריכים להתפלל שיהיה טוב לעם ישראל. 9. היה מעשה ברבי לוי יצחק מברדיטשוב שהיה מתרגש מאד. בלילה הראשון של חג הסוכות מה הוא היה עושה? היה כל רגע ורגע אומר: אולי עלה השחר? אולי עלה השחר? אולי עלה השחר? והנה עלה השחר, והאתרוג היה מונח בקופסא של זכוכית, ושבר את הקופסא [בלי כוונה מרוב התלהבות]. יצא לו דם ולא מעניין אותו כלום... ומברך "ציונו על נטילת לולב" ומתחיל: הודו וכו'. תגיד, אתה לא רואה שיוצא לך דם? לא אכפת לו מכלום. ובליל פסח אותו דבר, הכוס שלו הייתה על השלחן, והתחיל לומר "מצה זו שאנחנו אוכלים על שום מה"? לקח את המצה ואמר: הוי מצה, הוי מצה, כמה את חשובה, מצה זו גימטריא שם ע"ב ושם ס"ג (זה ידוע בקבלה ע"ב וס"ג, ביחד זה מאה שלושים וחמש כמנין מצה), נפל תחת השולחן עם השטריימל ועם הקיטל, דחף את השלחן, נשפכו כל הכוסות... "מצה זו", "מצה זו". זה אדם מיוחד. כולנו לא הגענו לקרסולי קרסוליו. לכן מוזגים רק כוס אחד לבעל הבית.

התודה והברכה

בשרות

בית התורה והמצוה

ע"י ד"ר יוסף קאסוב

מנהל חינוך כלל יום טוב

02-5363-383

www.yhr.org.il

ממונות

תמו

24

מאת ביארה!

1994 -
1995 -
1996 -
1997 -
1998 -

אחר כך, מה הדחיפות לדבר באמצע האוכל? אל תעשה את זה. לכן לא לדבר באכילת המצה, וכל שכן בשתיית ארבע כוסות שצריך לגמור מהר.

הסובל מסכרת יזהר בשתיית הכוסות

יב. מי שסובל מסכרת עדיף לקחת יין "במידה במשקל ובמשורה" (ויקרא י"ט ל"ה). ולא יקח מיץ ענבים, כי הוא גורם לעלות את הסוכר.¹³

סגולה בדוקה ומנוסה

יג. אחרי קריאת "שיר השירים" שקוראים בסוף ההגדה, אם האדם עודנו עירני יבקש מה שהוא צריך. יאמר: "רבונו העולמים! אני זקוק לפרנסה", "הבן שלי זקוק לשידוך", "יש לי חבר חולה", "תשלח לי רפואה שלמה". **זהו בדוק ומנוסה.** הרב חיד"א כותב (מורה באצבע אות ר"ו) **שאחרי ההגדה כל העולמות של מעלה מאירים באור מיוחד.** פעם אחת בשנה יש דבר כזה. יש לו תפלה אחרי ליל הסדר, אומר שם: גדולים וגדולי גדולים, "עתה יגדל נא כח ה'" (במדבר י"ד י"ז). ויגדל ויגדל ויגדל, זה רומז לסודות של קבלה.

עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר

יד. והיה מעשה באחד שבא אלי יומיים לפני פסח, אמר לי: יש לי תינוקת שמה דבורה בת שרה (איך אני זוכר? עשיתי סימן - ראשי תיבות דבש), והיא בסכנה, נמצאת בטיפול נמרץ, האם מותר לי להשאיר את הטלפון פתוח בליל פסח כי אולי יספרו לי משהו עליה? אמרתי לו: וכשיספרו לך מה תעשה? תלך ותחקה אותה?! אמר לי: לא, אבל אני רוצה לראות מה שלומה. אמרתי לו: תעשה מהר מהר את הסדר, תשתה מיץ ענבים שאין בו בעיה [של כאב ראש ועייפות], ואחר כך תלך לתל השומר ותראה מה שלומה. אמר לי: בסדר, אני אעשה ככה. **ואמרתי לו: תביא לי את השם שלה ואני אתפלל עליה, וגם אתה תתפלל עליה מיד אחרי שיר השירים.** ואכן מיד אחרי שיר השירים הוא הלך מהר. **והוא ראה שהעבירו אותה מטיפול נמרץ למחלקה רגילה! הוא חשב שיגידו לו מתה, אבל היא לא מתה, אל תדאג.** הביא לי את התינוקת בחול המועד, אמר לי זו דבורה בת שרה. **"דבש וחלב תחת לשונך"** (שיר השירים ד, י"א) זה דבש, זה בכח התפלה. אדם לא יודע עז זהו זה תפלה, אנשים חושבים רק ללכת לאיזה אדמו"ר או לרבי חיים "מרא דכוליה תלמודא", ודאי שזה חשוב, **אבל קודם כל תתפלל אתה.** "כי שמע אלקים אל קול הנער כאשר הוא שם" (בראשית כ"א, י"ז), תפלת החולה מתקבלת לפני כולם (בראשית רבה ג"ג י"ד). ויש זמנים טובים, **ובליל פסח זה הזמן הטוב ביותר שאדם יתפלל ותישמע תפלתו.**

לא לאבד את ימי חול המועד בשה"י פה"י

טו. בחול המועד יש ללמוד ולא לאבד אותו בשטויות. המדרש אומר למה ניתנו ימי חול המועד? בשביל ללמוד בהם, ולא לאבד אותם בשה"י פה"י (ראה ירושלמי שבת פט"ו ה"ג). **הולכים למקומות מסוכנים, עולים למעלה ויורדים למטה,** ואחר כך מביאים איזה מסוק להציל את בחורי הישיבה. ולמחרת כותבים ה"צדיקים" שלנו: תראה את בחורי הישיבה שהגיעו לסכנה, ומי הציל אותם? הטייסים שלנו שהם חילונים. "חזק וברוך". אל תתנו להם מקום לרדות. תזהרו.

קריאת שיר השירים עם תרגום בשביעי של פסח

טז. ביום טוב האחרון נוהגים לקרא שיר השירים עם תרגום. לא תרגום יונתן, אלא תרגום יותר מאוחר. בחוץ לארץ היו קוראים אותו עם התרגום, ועוד תרגום לערבית. **רבי חיים חורי ע"ה** היה מתרגם אותו לערבית, והיו הנשים בעזרת נשים משתפכות בבכי. "שני שדיך כשני עופרים תאמי צביה" (שיר השירים ד, ה) - "תָּרִין פְּרִיקֶיךָ דְעֵתִידִין לְמַפְקֶיךָ מִשִּׁיחַ בֶּן דּוּד וּמִשִּׁיחַ בֶּן אַפְרַיִם" - שני גואלייך העתידיים לגאלך, משיח בן דוד ומשיח בן אפרים]. סבתא היתה אומרת לי: רבי חיים חורי היה אומר "זוג פכאיפך אלדי מסתעדין ליפכוך, משיח ולד דוד ומשיח ולד אפרים", דומים לשני תאמי צביה וכו' וכו'. זה מחזק את האנשים אחרי שפסח עבר והמשיח עוד לא הגיע. והוא יגיע. יגיע ויגיע ויגיע! צריכים רק להתפלל ולהאמין. **מי שמאמין יש לו שחר על האמונה** - "תשורי מראש אמנה" (שיר השירים ד, ח), אל תקרי אמנה, אלא אמונה. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

13. והיום יש מודד שאומר כמה סוכר יש לך. הייתי בבית חולים והאחות אומרת: תגיד לי כמה יש לך? וכי אני נביא! אבל כל פעם אני אומר, ופעם ירוב אני קרוב לאמת. אין אחד שהוא קולע לאמת. מאה - מאה ושלישים. מאתים - מאתים וחמישים, וכן על זה הדרך.

יש בו סכנה. אבל הסיבה על צד שמאל. (כמה מעלות אני לא יודע, אולי ארבעים וחמש מעלות או קצת יותר, לא משנה). כתוב בגמרא (פסחים דף ק"ח ע"א) "הסיבת ימין לאו שמה הסיבה" הסיבה בימין זה לא שווה, "ולא עוד אלא שמה יקדים קנה לוושט ויבוא לידי סכנה". רשב"ם מפרש שאם הוא יסב בימין, הוא עלול לבוא לסכנה. כי יש לנו קנה וושט¹⁶, הקנה מצד שמאל והושט מצד ימין. אז אם אדם אוכל ויושב, או שהוא מיסב לצד שמאל זה בסדר, אבל אם אדם אוכל בצד ימין, האוכל שהוא אוכל, במקום שהוא יכנס בושט, הוא פונה מימנה לקנה וזו סכנה. עכשיו מה יהיה הדין באיטר, האם הוא יכול להסב לצד ימין? לפי רשב"ם לכאורה זה אסור. אבל רש"י לא פירש ככה, אמר הסכנה זה דוקא אם הוא אוכל פרקדן, אבל אם הוא פונה מימנה או שמאלה זה בסדר. והרדב"א (ח"ג סי' תקפ"ד) אומר שזה נכון, וככה זה נבדק. ושאלתי רופא ואמר שזה נכון (עיין בספרי ה' נסי ח"ב חלק השו"ת סי' ל"א). וככה דעת היעב"ץ (מר וקציעה סי' תע"ב). ולכן לגבי איטר שהוא תופס את הכוס ביד שמאל, כי השמאל שלו היא כמו ימין שלנו, לפי הרדב"א אם הוא רוצה להסב בצד ימין, הוא יכול להסב כך, כי הימין שלו כמו השמאל שלנו, השמאל שלו חזקה יותר מימין, לכן הוא תופס את הכוס בשמאל ומיסב על צד ימין.

"אין משיחין בשעת הסעודה"

י. ולפי תרומת הדשן (סי' קל"ו) לא מעניין אותנו, "הסיבת ימין לאו שמה הסיבה", ויש סכנה. אבל סכנה כנראה אין, כל אחד יכול לנסות בעצמו בשעת האוכל, אבל בתנאי שלא יפטפט - "אין משיחין בשעת הסעודה" (תענית דף ה' ע"ב), בעיקר בליל פסח. הרב חיד"א כותב (ברכי"ס סי' ק"ע סק"א) ראיתי כמה תלמידי חכמים אוכלים ומדברים, אוכלים ומקשים, אוכלים ומתצרים, זה מקשה וזה מתרץ. איפה "אין משיחין בשעת הסעודה"? שכחתם את הגמרא הזאת? מה קרה לכם?! אחר כך ראה בפרישה (סי' ק"ע) שאמר שדברי הגמרא נאמרו בזמנם שהיו אוכלים בהסיבה, כל אחד יש לו מטה¹⁷, ואז אם אדם ידבר זה יכול להיות מסוכן. אבל אנחנו שיושבים אין חשש. ואמר "וגברא רבא אמר מילתא דמייבתא דעתא ומסתברא כוותיה". שיבח אותו על הסברא הזאת. אז לפי זה יוצא שבביל פסח שכולנו מסובים אין מה לעשות, צריכים להיזהר שלא לפטפט בליל פסח בשעה שאוכלים. **ובמיוחד צריכים לא לדבר כדי לגמור את הכזיתים בזמן. כל כזית זה ארבע דקות.** ככה אבא הנהיג אותנו על פי כף החיים (סי' ר"י סק"ח). וזה דבר שאפשר לעשות, **יש כאלה שבוועים את הכזיתים** "נבלעם כשאלו חיים ותמימים כיוודי בור" (משלי א', ב'), **זו סכנה¹².** אז לא לדבר, גם מצד חשש סכנה שמה יקדים קנה לוושט, וגם מצד שצריך לגמור תוך הזמן. לא לפטפט הרבה.

לדבר בסעודה לצורך מצוה

יא. הרב עובדיה (חזון עובדיה פסח ח"ב עמ' ק"ו) מביא בשם רבי חיים פלאגי¹⁸ (בספר זכירה לחיים ח"ב, בסוף הספר דף ו' ע"ג) שכיון שיש מצוה לספר ביציאת מצרים, מותר לדבר, כי "שומר מצוה לא ידע דבר רע" (קהלת ח' ה). ויש קושיא גדולה עליו. הגמרא אומרת שאם אוכל פרקדן יש בו סכנה. למה יש בו סכנה? הרי זו מצוה, הוא אוכל מצוה. ורבי חיים פלאגי בעצמו במקום אחר (ש"ת נשמת כל חי חיר"ד סי' מ"ב) אמר, מה שאמרו "שומר מצוה לא ידע דבר רע" זה דוקא כאשר אי אפשר לקיים את המצוה רק בסיכון, אבל אם אתה יכול לקיים את המצוה בלי סיכון, אל תיכנס בסכנה. וגם כאן אתה יכול לדבר

10. אנשים עיוורים, לא רואים שהעולם כולו נברא בחכמה רבה מאד. אדם צריך לדבר, לנשום, אור, להוציא אור, לנשום ולשאוף וכו', ומאידך הוא גם צריך לאכול. אין אפשר לאכול ולנשום ביחד? לכן יש לו שני קנים, אחד לנשימה ואחד לאכילה. ויש עוד שאלה, האם הם אחד ליד השני, כשאתה בא לשים אוכל, האוכל יכנס בקנה והאדם עלול להיחנק, מה עושים? אז הקב"ה עשה לקנה "שיפוי כובע" - כובע קטן שיכסה אותו. הכובע הזה נברא בחכמה רבה, רק עיוורים וטפשים וכסילים ובהמות חושבים שזה נברא במקרה. **כובע ראשי תיבות כולם בחכמה עשית!**

11. אם יש כמה אנשים אוכלים ביחד, יש להם עשר מיטות כנגד פרשנותא דלפון אספתא וכו'... או להבדיל כנגד עשר ספירות.

12. הרב יהודה צדקה ע"ה היה מחמיר ומחמיר, ולפעמים היה מגיע לידי סכנה, לידי חנק. היו אומרים כל מי שאוכל מצוה בליל פסח, צריך להזמין לו אמבולנס על יד הבית... שנה אחת הופיע ספר חזון עובדיה שו"ת (לא חזון עובדיה הראשון), והוא אומר שם (סי' כ"ה) שלא צריך לאכול בבת אחת, הביא פוסקים שלא צריך, רק לא להפסיק. אז לא להפסיק אין הכי נמי. אחרי שקיבל את הספר בערב פסח, הרב צדקה בא בחול המועד ואמר לרב עובדיה: "תודה רבה", "תודה רבה על הספר". אמר לו: מה תודה רבה? וכי זה הספר הראשון שקבלת? הבאתי לך יביע אומר חלק א' וח"ב וכו'. אמר לו: כי הספר הזה הציל אותי מחנק! (מצה ראשי תיבות "מכל צרה הצילני". תהלים נ"ד, ט). כל שנה הייתי עושה ככה, והייתי בעער גדול. והנה השנה יכולתי לאכול לאט לאט. ואנחנו מאז ומתמיד יודעים על כל כזית ארבע דקות, אז שני כזיתים שמונה דקות.

מגבית קמחא דפסחא

וכל העוזרים
יתברכו להיכלל
בכסא של רחמים
בדין של ר"ה

תורת בני

תשפ"ג

מי שתומך באברכים הקב"ה
יברך אותו בכפלי כפליים
ולא ידע מחסור
וצער כל ימיו

תשפ"ג

כל התורם ידע שהוא
שם את כספו
בידיים נאמנות
וגדול שכרו בעולם הזה
ובעולם הבא

אם התורם מעונין להעביר
כסאיהם ליד סוכתו ולקיים
מצוות רחמינו
לשם יצא דאמרינן כ"ה

אין ספק!

מעות קמחא דפסחא, מעבירים לאברכים עמלי
תורה המוסרים נפשם על לימוד התורה מתוך

דוחק וצער!

ברכה אישית ממרן ראש הישיבה שליט"א

כל התורם 720 ש"ח ומעלה

יתברך מפי מרן ראש הישיבה שליט"א בעת רצון

קופת החסד
תמכין דאורייתא

שע"י כולל אברכים - כסא רחמים

ברוכות האומים

הרב דוד עידאן, הרב יעקב כהן והרב אליהו מאדאר שליט"א

ניתן לתרום בהעברה בנקאית:

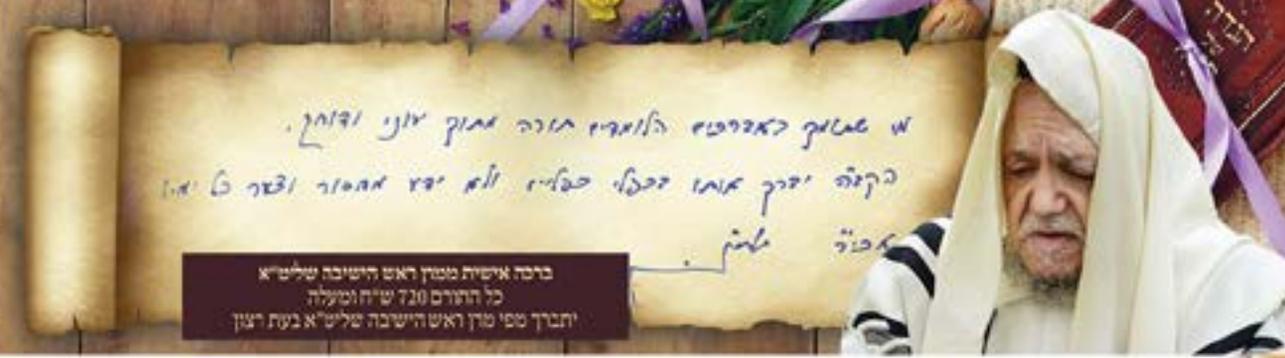
לפקודת 'תמכין דאורייתא' - ירך יעקב (ע"ר)

בנק דיסקונט סניף 139 מ.ח. 166712355 | קוד מוסד: 38365

או בטלפון: 055-6750036

ניגון לתורה
ברעברת בנסאית
לסקרת 'השני דאדיימא'
ידי יוסב (ג'ר)
מוק ליסוקס
פון 11:00 מות 12:00
10:00
או בולפון:
055-6750036

סיפס חסד
תוכן דאדיימא
פון 11:00 מות 12:00
10:00
או בולפון:
055-6750036

דרשת מרן הראש-ל הגאון רבי שלמה משה עמאר שליט"א רבה של עיה"ק ירושלים תובב"א

ומרבים בספור יציאת מצרים, הקב"ה קורא לכל פמליא של מעלה ואומר להם: **בואו תראו את הילדים שלי כמה הם משבחים אותי!** גאלתי אותם לפני הרבה שנים, והם עוד משבחים ומודים! הקב"ה משתבח ומתפאר בנו. אבל מאידך אנחנו צריכים זהירות. אדם עומד ומסתכל לפעמים בשלחן ליל הסדר, ולפעמים השלחן גדול עם כל בני הבית. והוא רואה את אשתו ואת בניו ואת בנותיו ואת נכדיו, ב"ה כן ירבו. אבל צריך לדעת שיש עוד מישהו אחר - "שכינת א-ל על ראשינו". הקב"ה קורא לכל פמליא של מעלה ואומר בואו תראו! ואיך יתכן שאדם יושב באותה שעה וקורא את ההגדה **בלי שימת לב ובלי להרגיש את ההודיה שמודים לה'!**

לספר להרגיש ולהודות

ד. ומה שאמרו (בהגדה) "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח", זה לא רק לספר, אלא צריך גם להודות לקב"ה! אני אספר לכם מה ששמעתי ממורי ורבי הרב שרגא פייבל שטיינברג¹⁷ שהיה יד ימינו של החזון איש. והוא סיפר שפעם בא איש אחד ושאל את החזון איש: **כבוד הרב, למה אם שני אנשים שנסעו נסיעה ארוכה, כמו מבני ברק לצפת. אחד נסע לשלום וחזר לשלום, בלי נגע ובלי פגע. והשני - לא אליכם - היה לו כן וכך, והגיע עד שערי מוות וישב בבית חולים כמה חודשים, ובסוף כשהוא מתחיל קצת לדדות עם איזה מקלות, הוא עולה לתורה ומברך הגומל. זה שהלך וחזר שלם לא מברך הגומל** (לפי מנהג האשכנזים. עיין ס' ר"ט ס"ו, כמו חכמי צרפת שרק מי שהייתה לו סכנה או שהיה במקום סכנה מברך), וזה שכמעט מת, ועדיין כל עצמותיו שבורות אומר "הגומל לחייבים טובות"?! אדרבא, זה שהלך וחזר שלם זה גמילות חסד הכי גדולה שהקב"ה עשה לו, שלא היה לו לא פחד ולא מכה ולא בהלה, והוא צריך לברך על אחת כמה וכמה! החזון איש אמר לו: **אתה צודק, מבחינת החיוב, ודאי שהחסד שהקב"ה עשה לו הוא גדול על אחת כמה וכמה. אבל כשאדם מברך הגומל, צריך שהוא באמת ירגיש שהוא מודה לה'. כי ההרגל מקהה את הרגש. והיות שרגילים ליסוע ולחזור, הוא לא מרגיש שה' עשה אתו חסד, הוא אומר באתי לשם הגעתי לשם, גם אם נגיד לו לברך זה כמעט ברכה לבטלה.** אבל זה שנכנס לסכנות והרגיש על עצמותיו, כשהוא מברך אין ספק שהוא יודה כמו שצריך, כי הוא יודע מה עבר עליו. "כל המרבה לספר ביציאת מצרים", המטרה היא כדי שאנחנו נודה ונהלל, ולכן צריך שיהיה אמתי. "חייב אדם להראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" (פסחים דף קט"ז ע"ב). ועושים בליל הסדר כל מיני פעולות של יציאה, ושואלים: **לאן אתה הולך, לאן אתה בא וכו'. וכל זה כדי להמחיש את הרגש האמתי, כדי שההודאה תהיה הודאה.** קל וחומר לפי הזוהר הקדוש שהקב"ה אומר למלאכים בואו תראו את בני, ואם יראו אותם שהם חצי ישינים וחצי ערים זה קצת לא טוב, ה' רוצה להראות אותנו ואנחנו מביישים את עצמנו ח"ו. לכן צריך לקרוא את ההגדה בכוונה. וגם רבנו האר"י אומר שכל מלה עושה פעולות גדולות למעלה, וזה לא סתם דברים בעלמא. זה לא סתם אסיפת סיפורים. אלא זה דברים נחוצים!

ליל החינוך העולמי - רושם שלא ימחה לעולם

ה. ואדם צריך להשים לב שעיקר ההגדה היא "והגדת לבנך" (שמות י"ג, ח). ואין יום של חינוך כמו הלילה הזה, שעצם הישיבה ועצם הפעולות משאירים רושם שלא ימחה לעולם! אפילו אם אדם ירחיק לכת ויגיע לאן שיגיע, המראה הזה והישיבה הזאת והקריאה הזאת עומדים תמיד לנגד עיניו, והוא לא יוכל למחוק אותם אפילו אם ירצה! קל וחומר אם יודעים למסור את הדברים בצורה נעימה, ומדי פעם אומרים איזה פירוש

17. הוא לימד אותנו ב"תפארת ציון". וגם רבי חיים קנייבסקי ורבי חיים גריינמן כולם למדו אצלו ואצל הרב דוויטש. ואני למדתי עם הבנים שלהם שם.

והיא [ו-16] שעמדה לאבותינו ולנו

א. ברשות מורי ורבותי, ברשות מרן ראש הישיבה שיחיה ויאריך ימים. שמחתי באומרים לי שיש [השבוע] יום הולדת לרב ומתחיל את שנת הע"ח - "עץ חיים היא למחזיקים בה" (משלי ג', י"ח). ה' יאריך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ולא יעדי מינן זיויה ויקריה. **העולם כולו צריך לאורו ולתורתו ולהנהגתו של מרן ראש הישיבה. הקב"ה יתן לו בריאות איתנה ונהורא מעליא וסייעתא דשמיא, שימשיך להנהיג את הדור הזה לטובה עד ביאת המשיח, בשובה ונחת, במהרה בימינו אמן.** שמעתי את הרב שאומר ששופכים מכוס היין 16 פעמים. עשר פעמים כנגד עשרת המכות, ועוד שש כנגד דם ואש ותמרות עשן ודצ"ך עד"ש באח"כ. סך הכול 16. כתוב (עיי' בכה"ח ס"ל תע"ג אות קנ"ה) שבכוס השני כשאומרים "והיא שעמדה" מגביה בעל הבית את הכוס¹⁴. וקשה, למה דוקא ב"והיא שעמדה" מגביהים את הכוס השני? ומתריצים (וראיתי את התידוך הזה בספר של רבי חיים פלאגי "זכירה לחיים" פסקא י"ג) ש"היא" גימטרייה 16, ואמרו רבותינו (ראה תיקוני זוהר תיקון ל"ז) שהחרב שבה הקב"ה היכה את המצריים במצרים היא הייתה של 16 פיפיות. ולכן אומרים "והיא" שעמדה. שהמילה היא¹⁵ בגימטרייה 16. והכוונה שהיא - החרב שלה ה-16 פיפיות עמדה לאבותינו, שהקב"ה הכה בה את המצרים. ואני הוספתי, שהרי את הכוס השניה הזאת בעל הבית לא שותה אותה, אלא שופך אותה. וכמה שפיכות? 16 שפיכות. על כן מרים את הכוס כשאומר "והיא" [שעולה בגימטרייה 16]. וזה רומז לחרב שה' הכה אותם בה וגם רומז ל-16 שפיכות מהכוס הזאת.

שתצילנו מתאונת דרכים וסכנת מחבלים

ב. ובאמת גם בשם שמכוונים בו בדרכים, שרמזו בראשי תיבות: יחיד ורבים הלכה כרבים. ובסופי תיבות "כי מלאכיו יצוה לך" (תהלים צ"א י"א), יש בו י"ד וא"ו, ה"א וכ"ף. מה הכוונה בזה?¹⁶ אבל הכוונה הפשוטה ש"יו" דהיינו 16 - "הך" - שה' הכה אותם בה. ולא רק באותו דור - ביציאת מצרים, אלא גם עכשיו יש מזיקים בדרך. הירושלמי (ברכות פ"ד ה"ד) אומר "כל הדרכים בחזקת סכנה". ולכן מרן (ס' ר"ט ס"ו) פוסק כחכמי ספרד, שלא רק במדבר וביער ממש, אלא בכל מקום צריך תפלת הדרך ולברך הגומל. בזמנו כתבתי בתשובה (שו"ת שמע שלמה ח"ג חא"ח ס"ד) שהיום הכבישים יותר גרוועים מיערות של חיות רעות. שם היו חיות כמו אריות ונמרים וזה באמת סכנה, אבל היום יש מכוניות שנוסעים על 150 - 160 קמ"ש והן עשויות מברזל, שום אריה ושום נמר לא יוכל להתגבר עליהם, והסכנות ששומעים עליהן דברי יום ביומו רחמנא ליצלן ולישבנין. ודאי שהסכנה מצויה, ודאי צריך תפלות גדולות. וצריכים שהיא שעמדה - החרב של "יו" - 16 הפיות - הקב"ה יכה בה את כל המזיקים והמשטינים. ובימינו על אחת כמה וכמה שהמזיקים האלה קמים עלינו. ולכן אומרים ב"והיא שעמדה" שלא רק באותו דור עמדו עלינו "אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו" - לא רק פעם אחת או במקום אחד, אלא בכל דור ובכל מקום, מעולם לא פסקו ולא הפסיקו. ה' יציל אותנו מהם. החודש הזה של הגאולה הקב"ה יחוס ויחמול וירחם עלינו לגאלנו.

לזכור ש"שכינת א-ל על ראשינו"

ג. בזוהר (פרשת בא דף מ' ע"ב) כתוב שכשמאספים בני ישראל ומשבחים את הקב"ה 14. יש מחלוקת אם ממלאים את הכוס לפני "מה נשתנה" או לפני "הא לחמא עניא". והמנהג הפשוט שממלאים אותו אחרי "הא לחמא עניא" לפני "מה נשתנה". וממלאים רק את הכוס של בעל הבית, כי אם נמלא את של כל המסובים, כיון שההגדה ארוכה ולפעמים זדים וכדו' יהיה בלגן גדול עם היינות. אמנם "נשפך יינו סימן יפה לו" (עיי' עירובין דף ס"ה ע"ב), אבל זה כשנשפך מעט, לא הרבה... גם סימן יפה - רוב טובה אנחנו לא יכולים לשאת (תענית דף כ"ג ע"א)... 15. יש גורסים "היא שעמדה", אבל גם אם נגרוס "והיא שעמדה", הוא"ו היא וא"ו החיבור ואינה מצטרפת לחשבון. 16. פעם אמר לי השכן שלי הרב שנבל ע"ה (הוא היה אב בית דין של בלז). שהם היו אומרים "שיוך" באידיש זה איזה מרק, וזה רומז לאיזה דבר. (אני לא בקי באידיש...)

מה חשוב יותר זכר למחז

אברכים עמל

זאת, כל המשא ומתן הארוך הזה בין משה רבנו לבין פרעה, כל אלה מדגישים את האמונה שנטועה בלבנו. והיות ו"יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום" (סוכה דף נ"ב ס"א). היצר הולך ומתגבר ולא מפסיק, תמיד מחדש את כוחותיו ואף פעם לא מתייאש, אז כנגד ההתגברות שלו אנחנו מזכירים בכל יום ובכל שעה את יציאת מצרים. זוכרים ומזכירים את האמונה, כדי להתגבר ולהיות חזקים. כי עוברים על האדם כל מיני דברים שיכולים להשכיח ממנו, וקל וחומר שהיצר הרע זה הגוף שלנו עצמו, שהוא עשוי מחומר, ונמשך אחרי החומריות ואחרי הגשמיות, וכל הרצונות והתאוות שעולים לו לאדם הם בעיניי הגשמיות, ואם אדם לא יחזק כנשר נעוריו, ויחזור וישנן בבחינת "וידעת היום, והשבות אל לבבך" (דברים ד, ל"ט) - שלא די שידעת, אלא אפילו הידיעה הברורה ביותר שהתורה קוראת לה "וידעת", עדיין זה לא מספיק, אלא צריך את עניין "השבות אל לבבך" צריך להשיב ולחזור, וקל וחומר אם זה ילדים שזה עיקר המצוה.

הגדה בדרך סיפור

ח. ומעניין שבפרשת בא כתוב (שמות י, ב'): "ולמען תספר באזני בנך", וחשבת, למה כאן אמר "תספר", ובמקום אחר אמר: "והגדת"? אלא ש"והגדת" זו מצווה להגיד, אבל ההגדה טוב שתהיה בצורה של סיפור. כי כאשר אומרים לאדם תעשה ככה או אל תעשה ככה, באופן טבעי יש לו התנגדות שמתעוררת מבפנים. אבל כשאומרים לו את המוסר או האמונה בדרך סיפור, זה לא מעורר התנגדות, כי אדם אוהב לשמוע סיפורים, זה דבר נעים ומעניין לשמוע. לכן מספרים לו סיפור. וזהו "למען תספר" - תהפוך את כל יציאת מצרים לסיפור, כך וכך יהיה. וככה ההגדה כתובה - היא מספרת. ולכן הדברים נכנסים במתיקות לתוך הלב של האדם, והסיפור הזה נבלע בנפשו של אדם ועושה רושם ומתיישב על לבו.

כשמוכיח את בנו יזהר לא לביישו

ט. וגם "למען תספר באזני בנך" - צריכים להיות זהירים. לפעמים בא אדם להוכיח את בנו, צריך שיהיה "באזני בנך", לא להוכיח אותו לפני כל הקהל ולפני כל המשפחה, ואז הוא נעלב ובוועט באותה תוכחה, אלא הכל יהיה "באזני בנך", תדבר אל לבו בינך ובינו. וגם ביציאת מצרים, למרות שזה כללי ולא אומרים לאף אחד באופן פרטי, אבל כשאחד הילדים באמצע אומר "אבא" או "סבא", יש לי חידוש שאני שמעתי מהרבי בגן או בתלמוד תורה, לא יאמר לו "עכשיו אין זמן בני" חס ושלום, אלא אדרבא יעודד אותו ויגיד לו: כן, מה שמעת? תגיד לנו. ואפילו אם יגיד דברים של מה בכך, לא יגיד לו בלשון זלזול, אלא אדרבא ישבחנו בעינינו, יאמר לו: "איזה יופי, איזה דברים מתוקים" כדי להוקיר ולהמתקן לו את התורה בפיו.

ערנות מיוחדת על המצווה של הסיבה

י. אני רק רוצה להוסיף, יש כמה הצעות מעשיות שאני רגיל לומר גם לעצמי, וטוב שכולנו נשים אליהם לב, אף שודאי שהדברים ידועים. כדאי שתהיה ערנות מיוחדת על המצווה של הסיבה. כי לדעת מרן (סי' תע"ב ס"ז) אם הוא אכל את המצות ושתה את ארבע הכוסות בלי הסיבה לא יצא, וחייב לחזור ולשתות, ודאי אף אחד לא רוצה להוסיף עוד ארבע כוסות... (ובפרט אלה שמחמירים לשתות יין לא מבושל ולא מתוק)²⁰. אז צריך שלא ישכחו, כי השכחה מצויה, והטרדות וההתרגשות של החג גורמים לשכחה.

לא לכעוס

יא. דבר ראשון, כשיוצאים מבית הכנסת, בדרך כלל אחד יחשוב איך עושים שלא יהיה

20. לפי הרמב"ם (פרק כ"ט מהלכות שבת ה"ד) צריך שיהיה יין שהוא ראוי להתנסך על גבי המצוה, וצריך שיהיה יין אמתי שעבר תסיסה ושלא יהיה בו סוכר - "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה" (ויקרא ב, י"א). יש תשובת הרדב"ז (כי ח"ג סי' תקכ"ז) ששאלו אותו על דבש של דבורים אם גם על זה כוונת התורה, או שרק דבש תמרים? והוא אמר להם שכל דבר מתוק זו בעיה, "כל" דבש, לרבות הכל, אפילו סלק סוכר, וכל מתיקות. פעם דיברתי על זה, ושאל אותי ילד אחד, מה יהיה עם הסוכריות שאומרים על זה שזה לא סוכר? אמרתי לו לא צריך שיהיה סוכר, לא השם קובע, אלא המתקות. כך הרדב"ז כתב שם, וודאי שישן שהוא עס סוכר הוא לא ראוי למזבח.

יפה, אבל לא להכביד, כי אם מכבידים אחר כך הם מואסים. אלא לומר בעדינות דברים זעירים וקלים, אבל דברים שיש בהם להמחיש מה הם עשר המכות שהם עיקר הנס, כי ה' אומר למשה "בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וגו' למען שתי אותותי אלה בקרבו. ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בהם" (שמות י, א'-ב').

"אשר התעללתי במצרים"

ו. לכאורה מה הפירוש "אשר התעללתי במצרים"? הרי במראה הפשוט נראה שהם התעללו בנו. כי הם שעבדו אותנו ומיררו את חיינו, והם גזרו על הבנים פעם כר ופעם כר, ולא הניחו רעה שלא עשו, וא"כ מה זה "אשר התעללתי במצרים"? אבל כשנתעמק קצת נראה איך שהקב"ה ישתבח שמו התעלל ושיחק בהם, ולכן אמר לו ה' - "כי אני הכבדתי את לבו", שלא תחשוב שיש להם אפשרות לעכב, כי כהרף עין הקב"ה היה יכול להשמידם ולהרגם ולכלותם, מי יעמוד לפניו ישתבח שמו? מי יאמר לו מה תעשה ומי יאמר לו מה תפעל? אבל אני הכבדתי את לבו, כי ה' יתברך היה לו בזה עניין גדול. האלשיך הקדוש מדבר באורך שהעשר מכות אינם אקראי בעלמא ואינם אסיפה של מכות, אלא הן שלמות מושלמת של כל הכוחות שבעולם, שבהם הקב"ה הראה שמלכותו בכל משלה, ואין שום דבר מחוץ לשלטון והמלכות שלו, ביבשה באויר ובים, בחיות בעופות ובשקצים ובכל, הכל באשר לכל, והאלשיך מסביר את זה באורך עצום. וכאן ה' עשה לנו שיעור שיכול ללמד אותנו אמונה לדורות עולם. וה' בחר בפרעה ובמצרים, שפרעה מלך קשה, ומצרים אומה קשה שיוכלו לשאת את כל עשרת המכות, כי איזה עם היה יכול לסבול ככה? הרי עם אחר אחרי מכה אחת או שתיים היו אומרים "עד מתי יהיה זה לנו למוקש" (שמות י, ז), ומהתחלה היו זורקים אותנו. בשביל מה הם צריכים את הצרה הזאת? אבל המצריים היו קשים ועקשנים יותר מברזל, ואפילו הם נגמר כוחם. ועל זה אמר ה' "כי אני הכבדתי", כי היה צריך להעביר לנו אמונה. לכן הקב"ה נתן לפרעה הרגשה שהוא מתעלל בנו, וכך הוא עשה את הדברים שכל פעם הרים את כל הכוחות שלו, כדי להמשיך את ההתעללות והנקמה הזאת¹⁸. ובאמת הקב"ה התעלל בהם, שהוא בחר בהם שהם יהיו בית הספר לעם ישראל, והם יסבלו את כל המכות הקשות והגוראות האלה, כדי להעביר לנו שיעור מושלם של אמונה, ומכאן האמונה הזאת אנחנו ממשיכים ונהנים עד עצם היום הזה, הכל מאותו כח.

מודים ומודים לחזק את האמונה שנטועה בנו

ז. פעם יהודי אחד¹⁹ הקשה לי, למה אנחנו עושים את כל ההודאות? אמרתי לו למה לא? הרי ה' הציל אותנו. אמר לי: נכון שה' עשה לנו טובה הכי גדולה, שהיינו עבדים "וירעו אותנו" (דברים כ"ג, ו'), והכו אותנו, וה' הוציא אותנו לחרות עולם, אבל כבר הודינו לו שנה שנתיים, אלף אלפיים, כמה עוד אפשר להודות?! ועוד שחייבים להודות ביום, וחייבים להודות בלילה - "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך" (דברים ט"ז, ג'), ימי חיך הימים, "כל" ימי חיך הלילות, בעולם הזה ובימות המשיח (ברכות דף י"ב ע"ב), ומזכירים את זה גם בקריאת שמע פעמיים, ואומרים את זה באמת ואמונה, ובאמת ויציב, ואומרים את זה בברכת המזון, ובכל דבר בעולם שמזכירים, מודים ומודים, ובאים בליל הסדר ואומרים ש"כל המרבה לספר הרי זה משובח" ולא מפסיקים. מה זה נותן לו לקדוש ברוך הוא? כמה הודאות הוא צריך?! ובתמימותו התבטא (מסכן) ואמר: אולי הקב"ה נמאס לו מזה שאנחנו מודים לו ככה... אמרתי לו: אתה חושב שאנחנו מודים לו כדי לתת לו משהו או כדי להרים אותו ח"ו?! גם אם נעשה יותר מזה אלף פעם "מה יתן לך ומה יוסיף לך" (תהלים ק"כ, ג')? מה אנחנו יכולים להוסיף לפניו יתברך? מה אנחנו יכולים לתת לו? אלא כל העניין שאנחנו מודים ומהללים לקודשא בריך הוא, זה לא בשבילו חס ושלום, אלא זה בשבילנו, כדי שאנחנו נזכור ונזכר שה' הוא האלוקים, כי כל האמונה שלנו באה מתוך הגאולה של מצרים. כל העשייה הגדולה

18. והמסילת ישרים (פרק י"א) כותב שהנקמה מתוקה יותר מדבש. אדם שבא ואומר הם עשו לי ככה ואמרתי לך ככה, אומר אני אראה להם וככה אני אעשה וכו'.
19. כבר נפטר ע"ה, הוא לא ידע תורה הרבה, אבל היה חריף מאד.

צית השקל או קמחא דפסחא?

תורה בעלי משפחות ברוכות ילדים, מומתינות למענה שלך!

חי (ש"א פרשת בהר - בחוקותי הלכה ה') כתב את זה, שבלילה הזה שכולנו מסובין על צד שמאל זה ודאי סכנה, ולכן צריך להיזהר ולהזהיר שלא לדבר. לא רק מפני ההפסק, אלא גם מפני הסכנה. וחמירא סכנתא מאיסורא (חולין דף י"א). לכן יש להיזהר שלא ידבר, כי בקלות רחמנא ליצלן יכול להקדים קנה לושט, ואם עובר אפילו כל דהוא אדם נחנק, ועד שזה עובר חס ושלום, ממש זו סכנה אמיתית. צריך להיזהר מאד. ולכן לפני הנטילה יסבירו את הדברים.

להכין הכזיתות מבעוד יום

יד. גם כן עצה טובה קא משמע לך - בפרט כשבני הבית מרובין - להכין הכזיתות מבעוד יום, ומי שאוכל שני כזיתים יכין בשקית שני כזיתים, ויכין במשקל בערב החג, ויהיו בשקיות כל שקית "עדר עדר לבדו" (בראשית ל"ב, י"ז), כל שקית יהיה בה כזית או שני כזיתים לפי העניין, וגם מהמרור שיהיה כזית, ולא ישב באותו רגע למדוד או לשקול, ואפילו שמוטר [במשקל מכני], כי זה יגרום להפסק גדול, ויפגום בטעם של מהלך הדברים שיזרמו טוב, אבל כשזה מוכן ומידי מחלקים, זה אחרת לגמרי. כמוכן טוב שייקחו מהמצות עצמם שבירך עליהן ויחלקו, אבל בלי מדידות, כי יש כבר כזית, וזה רק תוספת כדי לטעום מהמצות והמרור שבקערה. זה חשוב מאד. צריך שליל הסדר יהיה מסודר, אולי בגלל זה קראו לו סדר...

לקרוא ההגדה בנעימות

טו. וצריך לשים לב גם כן על העידנות. כתוב בפוסקים שטוב לקרוא את ההגדה בנעימה, יש מקרים כמו מה שהרב סיפר שאותו אדם מסכן וראשו בל עמו, הוא לא יודע מה יגידו לו, ואיזו בשורה יבשרו אותו. אז הרב בחכמתו הציע לו שיקרא מהר. כמו שיש מצוה להאריך, יש לפעמים מצוה לקצר ולמהר. אבל באופן כללי טוב שיהיה מלה במלה. וטוב שיהיה בנעימה. בעדות שלנו ידוע שלכל קריאה יש טעמים מיוחדים, כשקוראים זוהר יש ניגון אחר, כשקוראים משניות זה ניגון אחר, כשקוראים מקרא יש ניגון מיוחד לזה ולזה, הדברים ידועים ומפורסמים. (וכאן ב"ה אחם לומדים אותם ביסודיות, וידועים את הדברים). וגם ההגדה יש לה את הטעם שלה, וכדאי לשמור גם על זה. ולהוסיף ביאורים בכל פעם. ויותר הדגשים מאשר ביאורים. פעם לא ידעו עברית, אז כל ההגדה הייתה מתורגמת לערבית והיו קוראים אותה. אחד קורא בלשון ההגדה, והשני מתרגם בלשון ערבי כדי שגם הנשים והילדים יבינו. היום ב"ה כולם יודעים את השפה, ואין צורך בתרגום לערבית. אז בזמן שהיו קוראים בערבית, אפשר לחלק אותן מידי פעם, ולהדגיש איזה נקודות.

תרתי דם" למה לי?

טז. פעם כשכתבתי פירוש על ההגדה הגעתי ל"דם ואש ותמרות עשן", והיה לי קשה - דם ואש, הרי אח"כ אומרים: דם, צפרדע כינים וכו', אז למה אומרים פעמיים דם? וגם בשפיה שופכים בדם, שבשלושה הראשונים וגם במכת דם, ואז עלה בדעתי שלא מדובר בדם של המכות, דם של המכות זה דם צפרדע כינים ערוב, אלא זה דם של האות שאמר הקב"ה למשה כשהוא אמר (שמות ד')

כעס, נכון, אם הכל בסדר אף אחד לא כועס, צריך להיות שוטה כדי לכעוס סתם, שהרי יש חג והשלחן ערוך - האדם שמח וטוב לב, אבל לפעמים אדם בא מבית הכנסת ויש לו ציפיות איך יראה הבית, והוא בא ורואה שלא הספיקו ועוד לא סידרו, והיצר הרע מתחיל לפעפעע כמו ארס, לכן צריך להיות מוכן שאפשר שכל הבית יהיה הפוך, ואפשר שיהיו כל מיני דברים, אבל לא כועסים! כי כעס הוא כעין חמץ! אלא הכל באורך רוח, בעדינות ובשמחה ובמאור פנים, זה דבר ראשון.

ד' כוסות לכולם ובהסיבה

יב. דבר שני, כאשר ממלאים את הכוסות, כל אחד כוסו בידו - "קטון וגדול שם הוא" (איוב ג, י"ט), גם הנשים וגם ילדים קטנים מגיל שמתחילים לחנוך אותם, והיום הקטנים - בן פורת יוסף - בגילאים קטנים הם כבר פקחים ומבינים, ואפשר לעשות להם כוס קטנה. ולפני שמתחילים את הקידוש צריך להגיד להם שזה הכוס הראשונה בארבע כוסות, וכשגומרים את הקידוש מיד ישבו ולא ידברו, וישתו בהסיבה על צד שמאל, ויראה להם דוגמא איך עושים את ההסיבה. לא על גבו ולא לפניו, אלא על שמאל - "ימין על שמאל תרים" (פיוט לא-ל אדום וצח"ל רבי דוד בן חסין) כדי להכניע את סטרא דשמאלא. "ימין ה' רוממה" (תהלים קי"ח, ט"ז). וכששותה לא להפסיק [עד ששותה השיעור] כי יש דעות

שאומרים שבשיעור רביעיית ההפסק הוא כל שהוא (עיי' במשנ"ב ס"ר סק"א), ולכן יותר טוב לא להפסיק, לא צריך לשתות עד שיחנק... אלא ישתה בנחת, אבל בלי הפסקה. ישתה לאט לאט בדרך ארץ כדרך אדם ששותה בחירות, כי חירות זה לא רק בהסיבה, אלא גם בצורת השתיה. וכך גם בכוס שניה, לפני שמתחילים את הברכה, יאמר להם: אנחנו גומרים "גאל ישראל" וכל אחד שותה כוס שניה בהסיבה.

הסיבה באכילת מצה וזהירות מדיבור

יג. וכך גם לפני נטילת ידים של המוציא יזכיר שוב את ההסיבה, כי אחרי שמברך זה יכול להיות הפסק. וגם כדאי להזכיר מה שכתב מרן החיד"א (ברכ"ס סי' ק"ע סק"א) שתמיד היה תמיה, שהרי כתוב בגמרא (תענית דף ה' ע"ב) "אין משיחין בשעת הסעודה", זו הלכה (סי' ק"ע ס"א). ואנשים אחד חכם ואחד תם, כולם יושבים ואוכלים ומדברים דברי תורה, וזו סכנה, שמא יקדים קנה לושט, עד שמצא בפרישה (סי' ק"ע) שאומר שמה שאמרו סכנה, זה דוקא בזמנם שהיו אוכלים בשכיבה על צד שמאל²¹, וזו סכנה. כי כאשר אדם שוכב על צד שמאלו, אז הגוף מתמתח והקנה נפתח, אבל בימינו אנחנו לא יושבים כך, אלא יושבים ישיבה ישרה כמו שכולם יושבים, זה לא נורא, ואפילו אם מדברים זה לא סכנה. אבל מזה למד, וגם הבן איש

פתיל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

מורן שר התורה הגר"ח זצוק"ל הורה לח"א בזה"ל: (מוסריט) "אז איר האלט אז איר ווייסט ברור, זענט איר מחויב צו עס אנצוטאן" (אם אתה אוהב שזה ברור, אז אתה מחויב ללבוש). אבר לאור שיהיה ללבוש שיפה עשיר כשברך שיהיה על התכלת. נפשי ר' אליהו מן שליט"א

21. פעם נסעתי לאחבקיסטן - בוכרה (בוכרה זו עיר באחבקיסטן) עם רבי ציון בוארון, היינו נמנעם בכל הערים שם, הלכנו לבדוק עניינים של גיטין ושל כל מיני דברים שקשורים בה. וראינו כשעמדנו באיזה מקום לקנות מים לשתות (כי נסענו נסיעות ארוכות), שהיו מסעדות עם ספסלים ואיזה שתיחים וכל אחד שוכב, וחשבנו זה מקום שינה... עד שאמרו לנו שככה הם שותים כמו בימי הגמרא, ממש שוכבים על צד שמאלם, ושותים ומדברים. זה בא בכדו של יין וזה בא בחביתו של בירה... וכל אחד שוכב.

להם. אמרו לו: מה טיבה של האבן הזו? הסביר להם. אמרו: אולי כבודו אומר לנו דברים שאנחנו לא יודעים?²³ מגין לנו שזה אבן ספירינן? אז הרב הראה להם את המקורות, הראה להם דברים מהזוהר ומהמדרשים. אמרו לו: ומה היא עושה? אמר להם: שטבעה לחלק את המים למרכיביו השונים (פחמן, חמצן, מימן וכו').

דיוק נפלא בפסוק

יט. הם ראו שהדברים יפים, "המה ראו כן תמהו נבהלו נחפזו" (תהלים מ"ח, ו) איך באו אליו בהתפעלה והוא ידע. אמרו אף פעם לא ראו גאונות כזו! חזרו מלאים התפעלות, והתחילו לשבח את הרב בפני המשכיל היהודי, והוא התחרט ששלח אותם, כי עכשיו הם כבר התחילו לזלזל בו... אמרו לו: חכמה כזו ותורה כזו יש לכם, ואתה בא ומתחנף

שייך לנגוע, וגם אי אפשר לעשות מזה לוחות. אלא רק הקב"ה יכול לעשות, זה מעשה אלוקים. אז זה ודאי איזו חתיכה שנשארה מהספרינון הגשמי שהיה במחצב. את זה הגר"א לא אמר, אלא אני מוסיף את זה בסוגריים.

23. כמו אחד שלקח ערימה של חול, והוא שואל כמה גרגירי חול יש כאן? ואף אחד לא יודע, אמר להם אני יודע, יש בערימה כך וכך. ואם אתם לא מאמינים - תספרו את זה... אף אחד לא יכול לספור.

א): "הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי", והקב"ה אמר לו: "ולקחת ממימי היאור" (שם ט) ונהפכו לדם. זה אות שנתן לו להראות. אבל הייתי קצת מסופק, והנה באותו שבוע קיבלתי ממוסד הרב קוק הגדה עם פירוש של הגאון מוילנא, אמרתי אני אראה מה הגאון אומר, ובאמת מצאתי שאומר אותו הדבר, ושמתתי מאד שכיוונתי לדעתו.

אבן יפה ומיוחדת אך לא ידעו מה היא

יז. ואז ראיתי שם דבר נפלא שכדאי שנדע אותו: בימי הגאון היה איזה עניין ברוסיה, שהעיר הגדולה היא מוסקבה, והעיר השניה היא סנט פטרסבורג. וידוע מימות עולם שלמרות שמוסקבה היא העיר הגדולה, אבל עיר המדע ששם היו החוקרים והמדענים היא סנט פטרסבורג, ושם היה מוזיאון גדול עתיק יומין. שבמשך שנים היה ידוע בעולם, והיו באים לשם בפרט אנשי מדע וחכמה, והיו מוצאים שם הרבה דברים מעניינים. ובימי הגר"א המלך שמשל, החליט לעשות חידוש למוזיאון, כי המוזיאון עשרות שנים באותו מבנה ובאותה צורה, וחדש את המבנה כולו, ובנה בניין חדש. והיכן שהיו עומדים כל החפצים היקרים, עשו להם צורה חדשה ויפה עם זכוכיות ואורות, כל מה שיכלו. והנה **תוך כדי העבודה מצאו אבן אחת מאד יפה ומיוחדת, אבל לא ידעו מה היא.** בדרך כלל

ביהלומים מכירים את הסוגים, אבל את האבן הזאת לא הכירו. קראו למדענים שלהם והגיעו עד הגדולים ביותר, "ואין פותר אותם לפרעה"... (בראשית מ"א, ח) - אף אחד לא ידע לפתור מה זו האבן הזו ומה היא עושה. אמרו להם תלכו לברלין, שם היו גדולי המדע בגרמניה, שלחו שלוחים ובאו לברלין לפני גדולי המדענים, וסיפרו להם שמצאו את האבן במוזיאון, ואמרו להם: תראו אותה ותגידו לנו מה היא. בדקו אותה והביאו כל מיני מקרוסקופים (שהמגדלות שלהם מיוחדות), וכל מה שהיה בידם באותו זמן, וגם הם לא ידעו בין ימינם לשמאלם.

תלכו לגאון מוילנא הכל הוא יודע

יח. ביניהם היה יהודי שהוא היה ראש המשכילים, והיה מתנגד גדול לתורה, והלך עם הגויים האלה כאחד מהם, והיה מלומד ביניהם. אמרו לו: מה אתה אומר? הרי אתם אומרים שליהודים יש ראש טוב, אולי אתה תדע? אמר להם: אני לא יודע, אבל יש לי עצה בשבילכם, **תלכו לגאון מוילנא, אני בטוח שהוא יודע, כי אין בעיה שהוא לא יודע לפתור אותה.** נתן להם את הכתובת שלו, והלכו אליו שלושה או ארבעה מדענים מהחשובים. והם היו סקרנים לראות מי זה הגאון מוילנא, חשבו שימצאו אותו יושב בארמון, ומשרתים מימין ומשמאל, ומרכבות וכו'. ומצאו אותו יושב בבית פשוט ורגיל, יושב ועמל בתורה. כשהצליחו לדבר אתו, אמרו לו: יש לנו אבן כזאת, ואנחנו לא יודעים מה היא. עליו השלום לקח אותה והסתכל בה מכאן ומכאן, "הפוך בה והפוך בה" (אבות פרק ה' משנה כ"ג), **ואמר להם: האבן הזאת היא אבן הספרינון²².** אמרו לו: מה זה ספרינון? הסביר

22. אני הוכחתי בזמנו (עיין בספר ברכת אליהו - שמות פרשת כי תשא מאמר י"ד) **שיש שני סוגי ספרינון, יש רוחני ויש גשמי.** כי כתוב בתרגום יהונתן בן עוזיאל על הפסוק (שמות ל"א, ח) "שני לוחות העדות", שהם מספרינון שתחת כסא הכבוד, זה ודאי רוחני. ויש ספרינון שאמר ה' למשה "פסל לך" (שם ל"ד, א), ואומר רש"י בשם חז"ל (נדרים דף ל"ח ע"א) שהראהו מחצב של ספרינון בתוך אהלו של משה - זה ודאי גשמי. אמר לו: מזה תפסול, והפסולת תהיה לך, ומזה התעשר משה. דבר רוחני לא שייך להתעשר, לא

הצטרפו אל האות האנויים
הצברצו אהירשם!!

למגזין אוצרות יהדות תוניסיה

כתבות, מדורים,
תחקירים ומאמרים
מרתקים
40 עמודי צבע
על יהדות
תוניסיה

האגזין יבא לאור בע"ה ארבע פעמים בשנה.

להזמנת מנוי נא ליצור קשר
050-6235157
מכון שרי זבולון/ בנימין פנש

לחידו קבוצתי
לחידו כנסת
ואנספוזיטו

בפעם אחרת, אבל אשתו ע"ה אמרה, לא, עוד מעט הוא קם, אתם יכולים להמתין. חיכינו, אחרי דקה דקה וחצי, הוא קם, אבל עיניו היו תפוסים בשרעפי שינה. אמרתי לו את השאלה, אז הוא קרע חתיכה מהנייר שהיה כותב בו חידושי תורה שלו (ואם אני זוכר טוב, זה היה "דרך אמונה" על זרעים), ואמר לי: תכתוב את השם (הוא קרע חתיכה קטנה מהחלק העליון של העמוד שהיה ריק בגודל של אצבע והביא לי אותו). אני הייתי אצלו הרבה הרבה פעמים, ואף פעם לא היה הדבר הזה. עשיתי כמו שהוא ביקש, וכתבתי את השם, והחזרתי לו. והשאלה הייתה מה לעשות האם ללכת כך או כך, אבל הרב הסתכל על השם ואמר לי: **עוד יומיים הוא יחזור!** והוסיף לבאר: היום יום שני, ביום רביעי הוא יבוא. לא עלה על דעתנו תשובה כזאת. השאלה הייתה איך לפעול, וככה הוא ענה. ובאמת **ביום רביעי כך היה כפי שאמר!** "בעצם היום הזה" (בראשית ז', י"ג) **אותו בחור הגיע.** והיו שם עוד שני חברים שלמדו אתי בחוץ לארץ, ושניהם היו וראו את הדבר.

שרואים כחה של תורה זה מחזק את האמונה

כא. אם כן גם בימינו רואים כוחה של תורה, רואים כח של מי שעמל בתורה, מי שמתייגע על התורה. רואים את זה אצל כמה גדולי תורה. ברוך ה', אני בטוח שגם את רואים במו עיניכם, "והיו עיניכם רואות את מורכם" (ע"פ ישעיה ל"ב), ישתבח שמו, הקב"ה יתן לרב אריכות ימים ושנים. וזה דברים שהם גם חלק מיציאת מצרים, כי יציאת מצרים היא בשביל לספר את האמונה, להביא את האמונה שתהיה נטועה. ולא שיש מישהו שהוא לא מאמין, אל תחשבו שיש דבר כזה. אני תמיד אומר מי שאומר לי אני לא מאמין, אני אומר לו אני לא מאמין לך... אתה כן מאמין²⁴? רק מה? אדם רוצה לעשות חטאים והוא מרגיש אי נעימות, איך הוא מאמין בה? ועושה נגדו? אז הוא אומר אני לא מאמין ועושה מה שרוצה. אמרו רבותינו (סנהדרין דף ס"ג ע"ב) לא עבדו עבודה זרה באותו הדור, כי רצו שיתירו להם את העריות. יש לא מאמין יותר מעבודה זרה? והם הלכו עבדו עבודה זרה, והגמרא אומרת שזה לא בגלל שהם לא מאמינים, אלא כי הם רצו את התאוות שלהם, והם ידעו שהתורה לא תתן להם תאוות לבם, התורה היא אמת ויציב, "אמת כתיב בה". לא יעזור כלום. אז כדי למצוא היתר, הלכו לעבודה זרה שהיא

²⁴ היה לי ויכוח פעם עם נהג, לא עכשיו הזמן לספר לכם, אבל זה סיפור מופלא שהיה לנו, תוך כדי נסיעה היה נס, והוא היה מוכרח להודות שהוא מאמין...

אלינו? אז הוא "חמתו בערה בו" (אסתר א', י"ב), הלך והתחיל לחשוב איזה דבר לקלקל, אז הוא התחיל לפרסם שהגנס של קריעת ים סוף אינו נס. למה? הרי הגאון מוילנא הראה להם שהאבן מחלקת את המים, והמטה של משה רבנו היה עשוי מסנפרינון (שמות רבה פרשה ח' פסקא ג'), אז הוא הכה בו על המים, והמים התחלקו בגלל האבן הזאת ולא בגלל נס. משה צחק עליכם. אמרו את הדברים לגאון, אמר להם: השוטה הזה לא יודע פסוק מפורש בתורה, ופוער את פיו לדבר... כתוב בתורה מפורש (שמות י"ד ט"ז) "ואתה הרם את מטרך ונטה את ירך על הים ובקעהו" - "הרם את מטרך" - שיראו שלא השתמשת במטה, ומה תנטה על הים? "ונטה את ירך על הים". אמנם הגמרא אומרת (יבמות דף ע"ז ע"א) שחכם שאמר שמועה אחרי מעשה לא מקבלים ממנו. אבל הפירוש הזה של הגאון ע"ה כבר אמר אותו האלשיך מאתיים שנה ויותר לפניו בלי כל המעשה. את הפסוק "ואתה הרם את מטרך ונטה את ירך" פירש ככה. אני זוכר עוד בצעירותי ראיתי את האלשיך הזה וזה היה לי הפתעה, כי תמיד חשבתי שמה עשה את זה עם המטה (גם בערבית יש איזה פתגם שעם המטה שלו הוא חצה את הים), ופתאום האלשיך אומר הרם - שיראו שאתה לא נוגע בים [עם המטה], "ונטה את ירך". אז הפירוש שהגאון אמר, הוא כבר כתוב עלי ספר של גדול המפרשים לתורה, שהאר"י העיד עליו שהפירוש שלו הוא אחד משבעים פנים של התורה! זה התורה שלנו, וזו הקדושה שלנו. וגם הדברים האלה או כעין זה כדאי שהילדים ידעו. שיכירו מי הם חכמי התורה.

הבחור נעלם ורבי חיים אמר שהוא יחזור עוד יומיים

כ. אני אספר לכם מעשה שהיה לי עם הגאון רבי חיים קנייבסקי ע"ה (זכותו תעמוד לכם ולכל ישראל אחינו), היות ועדיין עסוקים בכבודו. כי גם בימינו ראינו דברים אצל גדולי עולם. אני הייתי רגיל להיות אצלו, כי למדתי עם הבן שלו, אבל כשחזרתי לבני ברק כבר הייתי נשוי עם ילדים. ופעם הייתה איזו שאלה על איזה בחור שנעלם איזה חודש-חודש וחצי, וכבר לא ידעו מה לעשות, זה אומר להם ככה וזה אומר ככה. והם ידעו שאני נכנס ויוצא אצל הרב ע"ה, ובקשו שאני אכנס אליו לשאול אותו על הבחור הזה, והיו אתי שני חברים שהם חיים כולם ב"ה (למה אני מדגיש את זה? שלא תגידו אולי אני חולם חלום... אבל אנחנו שלושה, "על פי שנים עדים או שלושה עדים" דברים י"ז, ו). וכשנכנסתי לבית מצאתי אותו נרדם על הסטנדר מתוך עייפות של הלימוד. רצינו לחזור ולבוא

ונשמרתם מאד לנפשותיכם

מזן ראש הישיבה שליט"א סומך את ידיו על בר המים נועם 2 ההיברידי והבטיחותי לשבת.

גם טכנולוגיה מתקדמת, גם מתאים לשבת!

אפיקים
טכנולוגיית מים מתקדמת

נועם 2
מבית אפיקים שבת
בר מים היברידי

מוקד הזמנות:
077-80-46-342

"הבעל עגנו", "הבעל עגנו" (מלכים א' י"ח, כ"ז). אבל אין יהודי בעולם שהוא לא מאמין.

כל הזמן צריך להתחזק באמונה שלימה

כב. אז למה אנחנו צריכים לחזק את האמונה? כי זה כמו גחלת שאם לא מחדשים בה את הרוח להעיף את האפר אילך ואילך, עולה על האפר עוד שכבה ועוד שכבה. לפעמים - אתם לא רגילים, אתם נולדתם לדור של "גז חיש ונעופה" (תהלים צ', י'), אנחנו עוד היינו מבשלים על גחלים בילדות - אתה חושב שהכל אפר, ולפעמים האדם טועה, הולך ומרים וידו נכזיב מהאש... האש קיימת. **ככה האמונה קיימת, אבל יש כמה שכבות של טרדות, כמו שאומר המסילת ישרים (פרק ב) שהיצר הרע מטריד ומעסיק את האדם שלא יתבונן ולא יחשוב, עד שנראה לו שהוא לא מאמין. לפעמים זה תאוות, ולפעמים כל מיני רצונות. צריך תמיד לעורר את האמונה, זהו: "ההשבות אל לבבך" (דברים ד', ל"ט). אפילו "וידעת" זה לא מספיק, עדיין צריך השבה ללב, לחדש ולרענן את הדברים. והלילה הזה הוא מיוחד במינו, ואומר הזוהר שכל האורות שהיו בזמן משה רבנו, הם חוזרים ומאירים באותו לילה בליל הסדר. זה דבר נפלא. אין לנו עינים של משה רבנו ואין לנו מי שיגיד לנו²⁵, אבל האורות קיימים. הנה רבנו אומר כאן שאחרי שאומרים שיר השירים (ואנחנו יודעים מה זה שיר השירים "קודש קדשים". שיר השירים רבה פ"א פסקא י"א), **לבקש בקשה**. והביא לנו דוגמא חיה. תבקש. ברוך ה', מי "כה" אלקינו בכל קוראינו אליו" (דברים ד', ז).**

הקב"ה קרוב לכל אחד שקורא לו באמת

כג. וזה באמת הערה חשובה. צריך לדעת, "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת" (תהלים קמ"ה, י"ח). לא אמר קרוב רק לצדיקים מיוחדים או לאדמו"רים ורבנים, לא ככה, אלא "לכל קוראיו" - לכל אחד! רק תנאי אחד - "אשר יקראוהו באמת". הראשונים 25. אמר לי הן של הבבא סאלי ע"ה שפעם לקחו אותו לאופוטומריסט, והוא לא כ"כ רצה. ואז כשישב עשה לו איזו בדיקה, והוא אמר לרב: מה כבודו רואה? אמר לו אני לא יכול להגיד לך מה שאני רואה... מה שהחכמים והצדיקים רואים זה דברים נשגבים.

אומרים "באמת" הכוונה שפיו ולבו שוים. שיהיה אמיני, שיהיה מעומקא דלבא, "רחמנא לבא בעי" (סנהדרין דף ק"ו ע"ב). ובפרט בשעות כאלה ובימים כאלה. והנה אנו עכשיו בהארה הזאת כבר מעכשיו, נתפלל לה' שיאמר די לצרות, די לפיגועים. לצערנו הם לא רוצים להבין ש"אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר" (תהלים קכ"ז, א'). מי אמר את זה? דוד המלך ע"ה, המצביא הכי גדול שהיה לעם ישראל. גם השומרים צריכים שמירה, גם השוטרים וגם החיילים צריכים שמירה. ה' ישמור אותם. אבל אנחנו צריכים לדעת למי לפנות ולמי להתפלל, וכשמתפללים - ה' מקבל. יהי רצון שנתבשר בשורות טובות ישועות ונחמות, ונתבשר בהשלמת גאולתנו במהרה בימינו אמן.

ברשות מרן הרב. מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, יוסף דוד ושלמה, אליהו הנביא ואלישע הנביא וכל הקהילות הקדושות התמימות והישרות, הוא יברך וישמור וינצור ויחזק וירפא את כל הקהל הקדוש הזה, את אשר ישנו פה וגם את אלה השומעים בכל המקומות, ובראשנו עטרת תפארת ישראל מרן ראש השיבה, מלכא דעלמא יברך יתכון, ויזכה יתכון, וישמע בקול צלותכון, תתפרקון ותשתזבון מכל צראת ועקתא, ויהי מימרא דה' בסעדיכם, ויגן בעדכם, ויפרוש סוכת שלומו עליכם, ויטע ביניכם ובינינו אהבה ואחוה שלום ורעות, ויסלק שנאת חנם מביניכם, ויאמר די לצרותיכם, ויאר אפלתכם, וירפא רפואה שלמה לכל תחלואיכם, ויתמיד בריאותכם, ויצליח פרנסתכם, ותזכו לגדל בניכם ובנותיכם לתורה ולמצוות ולחופה ולמעשים טובים, ברוב נחת ובקלות. ה' אלוהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם" (דברים א', י"א). ובא לציון גואל במהרה בימינו ונאמר אמן.

פסח כשר ושמה!

פשטא דרזא - שו"ת בהלכות ציבור, חירום ועניי דיומא.

באת הרב רז צבי הרשפינוס מר"צ ור"מ בישיבה הגדולה לצניזין אמר"ו ברביה,

בית התורה של"י מוסדות "חבטת חיים" בבשאלות הטאן הרב הנטאל סוק שליט"א מר"ש

אחא, שלא במני בעלה אין נותנין לה, וכו'. תנא: כוס אחד יפה לאשה, שנים - ביול הוא שלשה וכו', ומזה ביול? פרישת שיערות (בין סמך ורעא), ד"א - מתנהגת בקלות דעת ולא מקדשת בצניעות ובידבור, כמובא בחז"ל (תלמוד בבלי סנהדרין פ"ג הל' א'). נכנס יין יצא סוד, ומבואר שאין לנשים לשמוע יין, ואלו אין יונגן שחכמים תקינו לנשים לשמוע 4 כוסות?
5. אלא יש להחבון במצוה ולברין, שהסדר בליל הפסח שנתקן לדורות ישרו לטרם לכל בן או בת ישראל להרגיש את החירות ולשמוח בה, אחד הסמנים של החירות הנותרים גם לשמחת החג זה לשנות יין ולאכול בשר כדרכם של מלכים בהסכה, ומכיון שגם הנשים היו שותפות באותו איזווע של יציאת מצרים ותפקידן היה חשוב, לכן חז"ל תקנו גם להן כמלכה לנשים לשנות ד' כוסות יין בליל הסדר, וחכמים ידעו ודאגו מאוד שחלילה לא יצא סכך בהפסח, ולכן תקנו את הסדר בליל פסח מתוך אומדן דעת של בני אדם והבקות להלכה היהודית:
א. ישיבה בצוותא משפחתית נורמת לשמירה ולערכות הדדית בין כל בני הצוותה, ובזמן המקדש, היו מותרים להיות בצוותה ליל הסדר אך ורק הסמנים מראש, וזה בדרך כלל בני המשפחה והשכנים (ראה פסחים פ"ד הל' ב'), ולכן חיינו חז"ל להסיר בין הצוותה נשים ואנשים מוחשש למריבות (בבבב סנהדרין פ"ג הל' ד').
ב. חכם הוא את המולד, ולכן יין מראש נביעים של 90 סמ"ק כי ב- ד' כוסות במסח מרין למלא כוס מלאה, אלא שאפשר להקל ולשנות מהכיס רק קצת יותר מרבי כוס יין כמותה זו שיעור "רביעיית", ובדיעבד די אפילו "רוב רביעיית" (ע"פ ר"ת חובב סנהדרין פ"ג הל' ג').
ג. כוס והטאן רבנו משה כלמין והטאן חז"ל (שהיו שואר בשאר דתו ס"ק) שאין בהו"ו חוב לרלל יין במים כי הינות שלנו חלשים, ואשכנזים מברכים במהלך גם על יין מרולל הרבה (ראה ד"ר חובב סנהדרין פ"ג הל' ג'), אך לא ניתן לרלל יין בבית בלי להיכשל, וכן כוודאי שיש להקל ביין מבוטל (ה"ר חובב סנהדרין פ"ג הל' ד') והכמה בגים ותאמין, על"פ מחקר מדעי שנעשה על"י תנאאי אמריקאי בלחוריד אחוז אלכוהול (סנהדרין פ"ג הל' ד') בין חזק בתנאי בית, שהגיע למסקנה הבאה: חיסום יין עד טמפרטורת מסטור (40 מעלות מלוח שיוו חום במים מלוח שלישית) אחרי שעה נרמם לאחוז האלכוהול לרדת בתנאי, ואחרי כשלוש שעות בישראל האלכוהול בין יורד ל 2 אחוז בלבד.
ד. ועל"פ מר"ל (בבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד') שניתן כוס יין אדום הראשונה בתחילת הסדר נורמת חוקא לתועלת טובע, ושנית יין מרובע נורמות להגברת הוואווא, על"פ. ומיד לאחר שניתנת כוס יין הראשונה מתחילים (שהיו אפילו כוסות) במצוה מהתורה של "ורגדת לבנין" בהגדת פסח בהשתתפות כל המאובין עם שיריכם מצרכים והרגבות ימות תשמונה גדולה, ואפילו לחיילים "המבוגר" לוקח לשחות רבני שיער, ושיעור העיסול בשתייה חלה קצר, ש"לא שהוא כתבי שיער" (שהיו חז"ל י"א, ועל"פ בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד'), האל"פ שצנשים לא רגילות לין חזק תעד על בסן ריקה, עדיין הלכותה זה לא נחשב "שיכור" (בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד').
ה. ואחרי כוס שניה כולם עוסקים בסמיני החג האחרונים, מוציא מצה, מרח, כורך וסודרת החג, ובאחריות נשים צדקניות להגיש מנות מאין לפועלים.
ו. כוס יין שלישית בימון אחרי ברכת המזון וכוס רביעיית בסוף ההלל שונים אותן על חשבול (בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד'), וגם ביניכם יש די זמן להתאושש וגם עוסקים בשירת ההלל בצוותה.

שאלה: ישראלית שמתגוררת באוקראינה ולא בארץ ישראל, ואינה יכולה לעלות בגלל העסקים, יש לה כמות גדולה של יין כשר למסח יין חזק (40 אחוז אלכוהול) ולא מגיעה לחשיב מין עשבים כשר בשביל הנשים והילדים, שאל איזה חסיד תענה לי במליצה: "לחזק את השכל למסחא שלי במוחך לא היה מין ושנת יין חי ולא קרה כלום", האם מותר שחכמים והילדים לא ישתי יין בליל הסדר (בין חז"ל לחז"ל)?
תשובה: ו. ראשית, מה זה "לחזק את השכל"? וכיני לקבל תורה הראשונה מחסיד חב"ד האפתי רבי חייאל דוח שליט"א ואחרי זה להתחנך על ברכיו של מרן הגאון רבי צמח מאוזו שליט"א ואחרי זה קבלתי עסק העיון ממרן רבי הגאון רבי מאיר מאוזו שליט"א ושאלתי שאלות עיוניות ומעשיות, וכמו כן ישנתי בחברות עם ראב"ד וסג"מ ורוד"ג רבי אברהם אידרן ח"ל, ולא זכרתי ששמעתי מהצדיקים הללו דבר הבל מסוג זה! לחפך, הרי יתודי בכל זמן ובכל מקום חייבי להיות מיטק, לחשב תורה ולדקדק במצוות בכל הדקדויות, ולכן אסור להתנתק מהשכל, וכמ"ש בבב"ב (ד' ע"א) שחכם עדיף מנביא.
זהו גם נוגד הלכה מסוקה באגרות משה (תולדות חובב סנהדרין פ"ג הל' ד') שה ליתן כלל להא דאמר שומר פתאים ה' (שבת פ"ג הל' ג') שודאי בתתם חשט סכנתא אסור למסוך על זה, הרי כותב מפורש בתורה (ויקרא י"ח) וחי בהם, ע"כ.
אף שילמדנו כלל בגמ' (סנהדרין פ"ג הל' ד') "שלוחי מנחה אינן נזוקין" מרמז הרי נאמר שם שכלל זה לא אמור במקדש סכנת, וכן הבט רואה במסילת"ש (פ"ג הל' ד') שכתב: שכלל זה לא שייך בסכנה שכיחה (גם שייך מרין חז"ל) אלא יספק על הנס, שאסור לכוז כנגד הפולחן, ע"כ, והאה עוד ברמ"א (יורה דעה פ"ג הל' ט') מה שפסק בהו"ע ע"פ גמרות מפורשות.
2. בר"ס יונה מצוה מספרים - חייב אדם לשמוע בניו ובני ביתו כנגד, שנאמר: ושמוע בניך, במה משמחם בזמן שאין בית המקדש קיים? אין שמחה אלא בין, שנאמר ויין ישמח לבב אנוש (תהלים קל"ג, ע"ב). ויש מעינים מהמסוק בזכירה (פ"ג הל' ד') ו"תירוש יקוב בתולד" וישרי: יקוב - בניו שיר ושמועה, שמשמע שכל הדעה מהענבים בכלל זה, וכן להפליץ לנשים בליל הסדר בזמנה לקידוש ומזילה לשנות דווקא מינות החלשים כמ"ש במס"כ ב"ב (ד' ע"א) שציתן לקדש לתחילה במין עשבים במקום בין, כמ"ש "סוחט אדם אשכול עשבים ואמר עליו קידוש הית", וכן נפסק להלכה בשו"ע (אורח חיים פ"ג הל' ז').
3. ועוד מובא בספרים וסו"ת יצא: ת"ד הכל חייבין בארבעה כוסות הללו אחד אנשים ואחד נשים ואחד תינוקות נשים חייבות בארבעה כוסות הללו שאף הן היו באותו הנס. א"ר יהודה אמר שמואל ארבעה כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי מלינת כוס יפה (יורה דעה פ"ג הל' ז') וישנו וישמר על הניצח לה חסות, וכן נפסק להלכה לדורות (ראה בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד') ור"ת סנהדרין פ"ג הל' ז' וכן מבינים ד' - טו, ומזה שיעורו של "רביעיית לבנין" על"פ שיטת הגר"ח טאה בעבר שיעורו 86 סמ"ק כניסוחית "כוס", ובזמן האחרון נמצא שאמטור להקל ב- 81 סמ"ק רומנו להו שעולה כמניין "כסא" ודו"ס ור"א סנהדרין פ"ג הל' ד') וכן יש לנשים לנהוג ואין להן להתמיר כשיטת החז"ר"א, (ע"פ הבבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד') וכן נפסק להלכה על המנהג, אלא אם כן הוציא שיעור לשמוע מ"א.
4. ואולם לכל מטבע יש ב' צדדים, וחכמים "עשו משמרת לשמרתיה" (בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד') וכשגרה אסור שתיית יין לנשים, וכמ"ש בבבבבב סנהדרין פ"ג הל' ד') אין מוסקין יינות לאשה וכו', אמר אבי' אם אינה רגילה [לשתיית יין - שותה מהיין רק] במני בעלה מותר לה רק כוס

עיר וקדיש מן שמיא נחית

בְּלֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעִי

פסק הלכה!

"ואם היו מביטו שאר ומינו וזמין בניו כי יש להם ולמחר למסנני, ואי הוא היו בלודודו ולא יזיב למסנני, עשיתי סני, דואא בלודודו דוד ולא יזיב דוד לאורא, עתה כתיב: 'וזריתי פרש על פניכם פרש חניכם' וזיב מסנני, פנ."

בא וראה, בכל שאר הזמנים והגנים צריך אדם לשמחה ולשמחה מסכנים. ואם הוא שמח לבדו ולא דואג למסכנים עונשו גדול, שהרי שמח לבדו ולא נותן שמחה לאחרים, ועליו נאמר: וזריתי פרש על פניכם פרש חניכם.

"וכשהוא אוכל ושותה, חייב להאכיל לני ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האוטללים. אבל מי שגועל דלילות הצדו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולטרי נפש, אין זו שמחה מצווה אלא שמחת כריסו. ועל אלו נאמר: 'ובזהם כהם אונים להם כל אוכליו וטמאו כי להם לנפשם'. ושמחה כזו קלוו היא. להם שנאמר: 'וזריתי פרש על פניכם פרש חניכם'." (מסכתם הל יום טוב פ"ג, ה"ח).

קמחא דפסחא!

מה החלק שלך?

₪ 420

סל מזון

₪ 260

קרטון עופות

₪ 200

ארגז יין

₪ 1000

סל מורחב למשפחה ברוכת ילדים

כל התורמים שמם יוזכר לברכה ע"י ראש המוסדות מורנו ורבנו הגאון הגדול הרב חננאל כהן שליט"א בערב פסח בעת קריאת סגולת ר' שמשון מאסטרופלי זיע"א

תרומות ניתן להעביר:

בטלפון: (רב קוו/הודעה) 08-6727523
באתר: 1000.org.il
במעטות נדרים פלוס
בבנק הדואר: ח.ג 7761990
ע"ש חכמת רחמים
בביט: 0552562454

קדושים תהיו

מבצע עולמי של ארגון

בחגוי הסלע

להגנה לשמירה,

לביטול הגזרות הקשות

ולחשת הגאולה

ברחמים

קבלו קבלה והצטרפו עכשיו 052-7151890

ושמותיכם יועברו לברכה - הגה"ק הרב דב הכהן קוק שליט"א

בשורה טובה לשוחרי התורה!

לחג הפסח

הגדה של פסח כולל שיר השירים עם תרגום עם פירוש למנחם רבי רחמים חי חויתה הכתן זצוק"ל עם הגהות של תלמידו הרה"ג רבי רפאל כציר צבאן זצוק"ל במהדורה חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות.

לימי ספירת העומר וחג השבועות

חלק א - ביאור על מסכת אבות ודרשות במעלת התורה

חלק ב - פירוש על משלי, מגילת רות, וכן אזהרות לחג השבועות

להזמנות:

מוסדות חכמת רחמים: 08-6727523 (מסלול)

בני ברק: חנות ספרים של ישיבת כסא רחמים עזריאל 26

ירושלים: כנרת 17 | באר שבע ואשדוד: 0504174471

קרית גת: חנות ספרים הרב בצלאל כהן ליד תחנה מרכזית

נתיבות: חנות ספרים רבי יהודה הראד רח"ו רבי עקיבא 5

אשקלון: 05-43119535 אפרים בויקבא

"ידוע בסמרי הקבלה כי אחד התיקונים הגדולים ביותר לביטול נחאדים את הגזרות ולסגור את המול לבריאות. לרפואה ולהצלחה - זה פדיון נפש..."

פדיון נפש

מידי שבוע נערך פדיון נפש

על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א

המסוגל לישועות

ע"י רבני הישיבה הי"ו

מחיר לכלל שם: 54 ש"ח

למסירת שמות התקשרו:

08-6727523

או שלחו הודעת SMS

הודעה משמחת

בקרוב יוצא לאור סט הספרים **תרי"ג מצוות**

והוא פירוש נפלא על כל מצווה בתרי"ג המצוות
וטעם כל מצווה ומצווה והלכותיה

מאת מורנו הרב הגאון רבי מאיר כהן שליט"א
ראש הכולל במוסדותינו הקדושים מח"ס שבת כהלכה ועוד...

כל המעוניין לרכוש זכות המהדורה שתקרא על שמו או להנציח לקרוביו
כמו כן אפשר להנציח שמות נפטרים או להצלחה

ההרשמה עד ערב חג שבועות

ניתן לרכוש
הקדשת 2 כרכים
או אחד מהם
או עמוד
או חצי עמוד

לפרטים 08-6727523

אי התמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22.
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
יוגל פרס (חובה לציין
שם וכתובת בצורה ברורה)

גליון
257

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

הלכה נאמנה

א. בְּזִמְנֵן שְׂאֻמְרִים "מִצָּה זו" "מְרוֹר זֶה", אֲנַחְנוּ הַיֵּינוּ נוֹהֲגִים
בְּחַי"ל שְׁכָל אֶחָד לֹקֵחַ אֶת הַחֲצִי מִצָּה שֶׁל יַחַץ הַמְרוֹר וְקוֹרֵא
הַכֹּל [גַּם אֶת הַשְּׂאֵלָה עַל שׁוּם מֵה אֹכְלִים אֶת הַמִּצְוָה הַמְרוֹר
וְגַם אֶת הַתְּשׁוּבָה]. וְאִם הִסְבַּתָּ לֹא יוֹדַעַת עֲבֵרִית, כְּלִיל שְׁנֵי
מִתְרַגְּמִים לְעֵרְבִית, שְׂנִים מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם... אֲבָל אֵי אֶפְשֵׁר
לְעֲשׂוֹת אֶת זֶה, כִּי הַזְּמַן עוֹבֵר רַק עַל אֲמִירַת מִצְוָה זו מְרוֹר זֶה
כְּלָבָד. לְכֹן יֵשׁ מְנַהֵג יוֹתֵר טוֹב, שְׁכָל אֶחָד מֵרִים אֶת הַמִּצְוָה וְאוֹמֵר
רַק אֶת הַשְּׂאֵלָה בְּלִבָּד, "מִצְוָה זו שְׂאֻמְנוֹ אֹכְלִים עַל שׁוּם מֵה",
וְכֵה עוֹשִׂים הַשְּׂנִי וְהַשְּׁלִישִׁי וְכוּ הַלָּא. וְכֵלָם מַחֲפִים לְתְּשׁוּבָה
עַל הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת. אַחֲרֵי זֶה כְּלָם בְּמִקְהֵל עוֹנִים אֶת הַתְּשׁוּבָה,
"עַל שׁוּם שְׂלֵא הִסְפִּיק בְּצִקָּם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ". וְכֵה גַם
בְּמְרוֹר. וְזֶה יוֹתֵר טוֹב שֶׁיִּהְיֶה כְּלָם בְּיַחַד. וְגַם זֶה מוֹנֵב יוֹתֵר, כִּי אִם
הָרֵאשׁוֹן אוֹמֵר אֶת הַשְּׂאֵלָה וְהַתְּשׁוּבָה, אִם כֹּן מֵה הַשְּׁנִי שׁוֹאֵל
שׁוּב אֶת הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת? כְּכֹר תְּרַגְּנוּ אוֹתָהּ... אֲמַנְם בְּגִמְרָא
לְפַעְמֵים יֵשׁ קֶשֶׁי אֶתְרֵי וְעוֹד קֶשֶׁי וְאוֹתוֹ תְּרַגְּנוּ, וְכִי הוּא לֹא
שָׁמַע אֶת הַתְּרֵי הַקּוֹדֵם! אֲלֵא שֶׁיֵּה אֲמַר שֶׁם בְּכַמֵּה דוֹרוֹת
וְלֹא בְּיַחַד, אֲבָל כָּאֵן הַכֹּל נֶאֱמַר בְּיַחַד, וְאִם כֹּן כְּבֹר עֲנִינוּ עַל
הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת, "וְעֵנִיתְּ וְאֲמַרְתְּ" (דְּבָרִים כ"ו ה'). לְכֹן יוֹתֵר טוֹב
שְׁכָל אֶחָד בְּתַחֲלָה יֹאמֵר רַק אֶת הַשְּׂאֵלָה בְּלִבָּד.

ב. כְּאֶשֶׁר מְגִיעִים לְקִטְעָה "מֵה נְשִׁתְּנָה" מוֹזְגִים כּוֹס שְׁנֵי, וְכֵה
הַחֲיִים (סִימֹן תַּע"ג אוֹת קמ"ד) כּוֹתֵב שְׂלֵא צְרִיךְ לְמוֹג לְכָל גְּנִי
הַבַּיִת אֲלֵא רַק לְבַעַל הַבַּיִת. אֲמַנְם אִין כֹּן הַכְרַח מִלְשׁוֹן
מְרֹן [הַשְּׁלֶחֶן עֲרוֹן] לָזֶה (שֵׁם ס"ו), אֲבָל מִסְתַּבֵּר לְעֲשׂוֹת כְּכֵה,
כִּי אִם יִקְרָה לְכָל אֶחָד כּוֹס יוּן, הַיְלִידִים רוֹצִים לְשׁוֹתוֹת אֶת הַיּוּן
הַטְּעִים הַזֶּה, וְצְרִיכִים לּוֹמַר לָהֶם שְׂאֶסוֹר לְשִׁתוֹת עֲכָשׁוּ אֲלֵא
לְחַכּוֹת עַד שֶׁנִּקְרָא הַגְּדָה "תְּקוּלוֹ לֹא יֵא אֲבָנִי" וְכַדוּמָה [רֵאה]
בְּמַדוֹר "לְמַעַן תִּסְפֵּר", וְכַסּוֹף הֵם לֹא מְבִינִים לָמָּה מוֹגֵן לָהֶם
כֹּן כֵּה מְקַדֵּם. אֲבָל כְּאֶשֶׁר מוֹזְגִים רַק לְבַעַל הַבַּיִת, מֵה הוּא
עוֹשֶׂה עִם זֶה? מְגִיעַ לְ"דָם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן" וְשׁוֹפֵךְ אֶת זֶה.
לְכֹן מוֹזְגִים רַק לְבַעַל הַבַּיִת בְּשִׁבִיל הַדְּבָר הַזֶּה, וְכִשְׂמַגִּיעִים
לְקִטְעָה "לְפִיכָה" מוֹזְגִים לְכָלָם. וְתַמִּיד עֲשִׂינוּ אֶת זֶה. בְּכָל פֶּעַם
שְׁתוּפֹס אֶת הַכּוֹס וְאוֹמֵר "וְהִיא שְׂעֵמְדָה" וְכַדוּמָה, צְרִיךְ לְכַסּוֹת
אֶת הַמַּצּוֹת. (גְּלִיוֹן 158 ט"ו ו"ח).

למען תספר

וְכֵה הִיָּה, נִפְטֵר מְרֹן בִּי"ג בְּנִינֵן בְּשִׁנַּת ש"ה בְּן שְׁמוֹנִים
וְשָׁבַע. (וְכַמֵּן שְׁמֹן לֹא נִפְטֵר מִן הָעוֹלָם עַד שְׁגִמְרָה לְחַבֵּר
אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁלוֹ וְרַק הַחֶלֶק הָאֶחָד נִמְצָא בְּדֶרֶךְ. גַּם
הַגְּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי חַיִּים קִנְיָבְסְקִי זצ"ל אוֹתוֹ דָּבַר, חֲפוּ לוֹ
עַד שֶׁיִּגְמַר אֶת הַסֵּדֶר שֶׁל הַש"ס (שְׁפִשְׁנָה מִעֲבֵרַת סָאם בְּס"ו
בְּאֶדָר ב'). (גְּלִיוֹן 303 אוֹת ג').

וְתִקּוּלוֹ לֹא יֵא אֲבָנִי

יֵשׁ לָנוּ מְנַהֵג בְּלִיל פֶּסַח לּוֹמֵר "וְתִקּוּלוֹ לֹא יֵא אֲבָנִי". שְׂאָה
סְפּוֹר עַל אֲבָרָהָם אֲבִינוּ. וְאִין הוֹכַחְתִּי שְׂאֲבָרָהָם אֲבִינוּ נוֹלַד
בְּיוֹם עֵרֶב פֶּסַח, (וְגַם הַרְמְבַּ"ם נוֹלַד בְּאוֹתוֹ יוֹם), וְהוֹכַחְתִּי אֶת
זֶה מִרְש"י סוֹף פָּרָשַׁת לֶךְ לָךְ וּמִהַמְדַּרְשׁ (ב"ר סוֹף פִּרְשָׁה נ'.
עֵיין בְּסַפְרֵי ה' נְסִי ח"א עַמ' ק"ע). וְלְכֹן אֲבוֹתֵינוּ מְדוּרֵי דוֹרוֹת
הֵיוּ מְסַפְּרִים לְבְנֵיהֶם אֶת הַסְּפּוֹר שֶׁל "וְתִקּוּלוֹ לֹא יֵא אֲבָנִי".
תִּקַּח אֶת הַלֵּל בְּחִיקָה וְתֹאמַר לוֹ: בְּנִי, פֶּעַם אֲבוֹתֵינוּ הֵיוּ
עוֹבְדִים אֱלִילִים וְהֵיוּ עוֹבְדִים לְ"אֲצָנָאם וְלֵאוֹתָם" (צוֹרוֹת
וּפְסִילִים). עַד שֶׁבָּא אֲבָרָהָם אֲבִינוּ שֶׁהָיָה יָלֵד בֶּן שְׁלֹשׁ.
וְהִסְתַּכַּל לְשָׁמִים וְאָמַר: מֵה זֶה, מִי כְּבָא אֶת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה? הַפֶּסֶל שֶׁנִּמְצָא בְּבֵית שֶׁל אֲבָא! הַפֶּסֶל הַזֶּה כְּבָא
אֶת הַשְּׁמַשׁ וְהִזְרִחַ וְהַכּוֹכָבִים! (אֵלוֹ דַּע אֲבָרָהָם אֲבִינוּ אֵן
שִׁישׁ מִלְיוֹנִים שֶׁל כּוֹכָבִים עֲנִינִים, וְדַאי שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְהַאֲמִין
בְּשִׁטָּת הַאֵלֶּה). וְיֵשׁ שֵׁם סְפּוֹר יָפֵה. וְגַם לִיהוּדֵי מְצִרַיִם יֵשׁ
דְּבָר שֶׁנִּקְרָא "תְּנוּחִיד", שֶׁפְּרוּשׁוֹ לְיַחַד אֶת ה'. וְכֵל זֶה נוֹעֵד
לְחַזֵּק אֶת הָאֲמוּנָה בְּיַצִּאת מְצִרַיִם. יֹאמְרוּ הַפְּרוֹפֶסוֹרִים מֵה
שְׂאִימְרוּ, וְיֹאמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים מֵה שְׂאִימְרוּ, הֵיוּ עֹשֵׂר מְכּוֹת:
וְהָיָה מִשֶּׁה רַבְּנֵינוּ! וְעַם יִשְׂרָאֵל יָצָא לְחַפְשׁ וְלַחְרוּת! וְאֶשְׁרֵי
מִי שִׁשְׁמֹר אֶת הַפֶּסַח כְּהַלְכָתוֹ, וְהֵיוּ לוֹ חַיִּים טוֹבִים וְאַרְרָפִים,
וְנוֹכַח לְגַאֲלָה שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּגִמְיָנוּ אֲמֵן וְאֲמֵן. (גְּלִיוֹן 403
אוֹת כ"ט).

"וְאֵהָבָה וְיִבְרַךְ וְהִרְבָּךְ"
מְרֹן הַשְּׁלֶחֶן עֲרוֹן נִגִּד הַרְבֵּה, נוֹלַד בְּסְפָרַד אֲרַבַּע שְׁנִים לְפָנֵי
הַגְּרוּשׁ [גְּרוּשׁ סְפָרַד] בְּשִׁנַּת רמ"ח. (נִתְתִי סִימֹן: "וְאֵהָבָה וְיִבְרַךְ
וְהִרְבָּךְ" (דְּבָרִים ז', ג') - וְיִבְרַךְ גִּימְטְרִיא רמ"ח). בְּגִיל אֲרַבַּע הַלֶּךְ
בְּגְרוּשׁ עַד שֶׁמְצָא מְקוֹם בְּטוֹרְקָה - אֲדָרִינוּפּוֹל (יֵשׁ מְקוֹם
כְּוָה...) וְאַחַר כֵּן גָּלוּ לוֹ מִהַשְּׁמִים שֶׁהוּא צְרִיךְ לְעֲלוֹת לְאַרְץ,
וְהוּא עָלָה. בְּגִיל עֶשְׂרִים הַתְּחִיל לְחַבֵּר בְּחַי"ל אֶת חֲבֵרוֹ "בֵּית
יוֹסֵף". וְיִכּוֹל לְהִוֵּת שְׁבִתְחֵלָה חֵבֵר עַל הַרְמְבַּ"ם "כֶּסֶף מִשְׁנָה",
אֲבָל הוּא לֹא גָמַר [אֵן אֶת] כֶּסֶף מִשְׁנָה, אֲמַר (בְּהַקְדַּמְתוֹ
לְבֵית יוֹסֵף), חֲשַׁבְתִּי לְעֲשׂוֹת אֶת חֲבֵרוֹ עַל הַרְמְבַּ"ם שֶׁהוּא
מְרַסָּם בְּכָל הָעוֹלָם, אֲבָל הַרְמְבַּ"ם כּוֹתֵב דַּעַה אַחַת, הוּא
לֹא מְבִיא הַרְבֵּה דְעוֹת, וְאִין חֵיב סְפֵר שְׁכָלֵל אֶת כָּל הַדְּעוֹת
הַיְדוּעוֹת, וְאִין אוֹסִיף עֲלֵיהֶם ש"ת תְּרִימַת הַדָּשָׁן וְתְּשׁוּבָה
אֲשִׁכְנִיָּת וְכַדוּמָה, אֵן הוּא עוֹב אוֹתוֹ וְהַתְּחִיל לְכַתֵּב עַל
הַטוֹר (שֶׁהוּא אֲכֹן מְבִיא אֶת הַדְּעוֹת הַשׁוֹנוֹת). בְּחֵבֵר הַזֶּה
עֶסֶק עֶשְׂרִים שָׁנָה. עוֹד שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מִהַדוּרָא בְּתַרְא.
הוּא נוֹלַד בְּרַמ"ח, וְהַתְּחִיל בְּגִיל עֶשְׂרִים בְּשִׁנַּת רס"ח, תוֹסִיף
עַל זֶה עֶשְׂרִים וְעוֹד שְׁתִּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶתָּה מְגִיעַ לְשִׁנַּת
ש', אַחַר כֵּן פְּנָה לְהַתְּעַסֵּק בְּכֶסֶף מִשְׁנָה, [שְׁלֶחֶן עֲרוֹן]
כְּלָלִי הַגְּמְרָא, תְּשׁוּבוֹת בֵּית יוֹסֵף (שֵׁם ס"ב פ"ה י"ג: י"ג וּפְחִים
עַם הַמִּבְּי"ט עַל שֶׁשָׁה שֶׁבַעֲלָה נְעִלְמוּ עֲקֻבוֹתָיו בְּמִים שְׂאִין לָהֶם
סוֹף. וְכֹן עַל זוֹ הַדְּרָה). וְהָיָה כְּאֶשֶׁר גָּמַר אֶת הַחֶלֶק הָאֶחָד
שֶׁל כֶּסֶף מִשְׁנָה וְשָׁלַח אוֹתוֹ לְהַדְּפֵסָה בְּנִצְיָה, אֲמַרו לוֹ
מִהַשְּׁמִים "הַגִּיעַ הַזְּמַן!" חֲפִינוּ לָךְ עַד שֶׁתְּגַמְרוּ, עֲכָשׁוּ הַגִּיעַ
הַזְּמַן. לְמַעַלָּה אֲמַר מֵה עִם כֶּסֶף מִשְׁנָה הָאֶחָד? אֲמַרו לוֹ:
אֵל תְּדַאָּג, עוֹד כְּמֹה מֵאוֹת שְׁנִים יִדְפְּסוּ לָךְ מִהַדוּרֵי פְּרִנְקֵל
[מִהַדוּרֵי הַרְמְבַּ"ם שֶׁהוּצִיא לְאוֹר הַרֵב שְׁבִתֵי פְּרִנְקֵל זצ"ל]
עַם הַגְּהוֹת... כֵּל הַסְּפָרוֹת. כֵּל הַפְּרוּשִׁים, כֵּל הַגִּידִיקָאוֹת וְכֵל
הַנְּסָחוֹת מְתַצָּא שֵׁם. תְּקַבֵּל אוֹתוֹ לְמַעַלָּה, אֵל תְּדַאָּג...

חיבה

כובע מתחת לראש

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית
נאמן 079-9270505 שלוחה 21
(חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

פרוץ מלחמה קורא: מברכים בכל בח. ברכת החמה מברכים פעם 283 שנה.
הוכחה אברהם חיים ניסן - בני ברק
מתוך התמונה: האנן הנדול רבנו שלום משה זצ"ל הרב הראשי לישראל ומוחרי הספרים
שמש ומגן, תבואות שמש ועוד, מנדולי הפוסקים בדורנו. חוכמה מיכאל מלכה - בית שמש.
על הזוכה לעקוב אחרי הודעות הדואר. פרס שיוזרו: לא ישלח שוב.

בתי החידות יחידות. לומר את התשובות והפרטים (כולל שם, כתובת ותלפון) בצורה
ברורה ודועה שאינה ברורה כולה למערכת. לא תיכנס להגדרה

ידע תדע

הפלה "הקאביב" עולה בגימטריא עשרים, ביום כ' בניסן. פסוק
זה נרמז שמו של רב האי יבאיה תאריך נפט. (ועיין בחוברת
אור תורה אלול תשע"א סימן קנ"ח א"ו). וְכֵל זֶה נוֹעֵד
הַי, יְשִׁיבַת בְּכָל הַתְּקִימָה, אֲבָל כְּאֶשֶׁר נִפְטֵר הַתְּפִיז כְּלָל.
אַחֲרֵי זֶה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִבִּיא לָנוּ אֶת רְש"י בְּצִרְפַּת,
וְאֶת הַר"ף, וְאַחַר כֵּן אֶת הַרְמְבַּ"ם. וְהַתוֹרָה מִתְקַמֶּת עַל
אֶפְסֵם וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵי הַתוֹרָה. כָּל הָאֲמוֹת שְׁעָשׂוּ
לָנוּ צָרוֹת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִעִיף אוֹתָם מִן הָעוֹלָם. וְעַן,
הִיָּתָה חֲכָמָה מֵאֵד וְלֹא נֶאֱמַר מִמְּנָה כְּלוֹם. רוּמִי, מֵה לֹא
עֲשִׂתָה לְיִשְׂרָאֵל! וְהִלְכָה מִן הָעוֹלָם. הִטְלַךְ יַמֵּחַ שְׁמוֹ,
עֲשֶׂה מֵה שְׁעָשִׂה וְהִלְךְ לִגְ"הֵם. וְגַם וְרִסְיָה הַסּוֹבְיָטִית,
הַלֶּךְ הַכֹּל. (גְּלִיוֹן 159 אוֹת ג').

אֶת יְשִׁיבַת "סוּרָא", יֵסֵד רַב תְּלַמִּידוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ הַקְדוּשׁ
[רַבִּי - רַבִּי הַיְהוּדָה הַנְּשִׂיא]. הַיְשִׁיבָה הַזֹּאת הַתְּקִימָה לְמַעַלָּה
מִשְׁמוֹנָה מֵאוֹת שָׁנָה, כְּפִי שְׂלֵא הַתְּקִימָה שׁוּם יְשִׁיבָה בְּעוֹלָם.
רַב נָסִים גְּאוֹן כּוֹתֵב (בְּהַקְדָּמָה לְמַסַּכַת בְּרוּכֹת) שֶׁרַב יֵסֵד אֶת
הַיְשִׁיבָה שֶׁלוֹ בְּכָבֵל מֵאָה וְחַמְשִׁים שָׁנָה אַחֲרֵי חֲרָבֹן בֵּית
שְׁנִי, וְזֶה יוֹצֵא בְּשִׁנַּת שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תַּתְקַע"ח בְּעָרָה (מִי
שֶׁקֶשָׁה לוֹ הַפְּלָה הַזֹּאת נִגִּיד לוֹ 978, לֹא כֵּל אֶחָד יִכּוֹל לְשַׁמַּע
תַּתְקַע"ח...). וְהַיְשִׁיבָה הַזֹּאת הַתְּקִימָה עַד שִׁנַּת אֲרַבְעַת אֲלָפִים
תַּשַּׁח"ח, זֹאת אוֹמַרְתָּ לְמַעַלָּה מִשְׁמוֹנָה מֵאוֹת שָׁנָה. רַב הַאי
גְּאוֹן נִפְטֵר בְּיוֹם כ' בְּנִינֵן תַּשַּׁח"ח בְּגִיל תַּשְׁעִים וְתַשַּׁע שְׁנִים
(סִימָן לְדְבָר: "מִיּוֹם אֲתָם יֵצְאִים בְּחֻדָּשׁ הָאֲבִיב" (שְׁמוֹת י"ג ד'),
הַיּוֹם אֲתָם יֵצְאִים רֵאשִׁי תְּבוֹת הַאי, כְּלוֹמַר יוֹצֵאִים [וְנִפְטְרִים] מִן
הָעוֹלָם הַזֶּה. בְּאִיָּה חֲדָשׁ? "בְּחֻדָּשׁ הָאֲבִיב", חֲדָשׁ נִינֵן. בְּכַמֵּה בְּנִינֵן?

תורה

רשת ישיבות "בין הזמנים" שע"י מוסדותינו הקדושים
 הכוללת 8 סניפים
 כאלף לומדים!

ניתן לרכוש שותפות כ"יששכר וזבולון"

בסך של 720 ₪ (גימטריא 10 פעמים חסד) בלבד ליום לימוד שלם

חסד

כולנו שותפים

במפעל החסד קמחא דפסחא
 לאברכים ובני תורה

לשותפות אמת חייגו עכשיו (או שלחו הודעה): 08-6727523

לתרומות בבנק הדואר: ח.ג. 7761990 ע"ש חכמת רחמים
 בעמדות "נדרים פלוס"
 ביט: 055-2562454

